

DUHOVNO ŽIVLJENJE

AÑO XV. -- NUM. 248 SETIEMBRE 1948

LA VIDA ESPIRITUAL

LETO XV. -- ŠTEV. 248 SEPTEMBER 1948

El festival de "LA VIDA ESPIRITUAL"

se realizará el día **17 DE OCTUBRE** a las 15 horas en el Salón San José, Azeúenaga 164. Debido a los inconvenientes de orden técnico tuvo que postergarse.

Figura en el programa la obra dramática “EL HOGAR”. Varios coros y una orquesta eslovena amenizarán la fiesta.

Las entradas serán de \$ 2.— mayores, y de
\$ 1.— menores.

Adquíéranse con anticipación en : Paz Soldán 4924, Paseo 431, Condarcó 508, Av. Francisco Beiró 5388.

Consígannos avisos para el número
de programa!
Mándennos premios para la tradicional
“Rifa de 200 premios”.

PRIREDITEV DUHOVNEGA ŽIVLJENJA se preloži na 17. oktobra radi tehničnih ovir. Ta dan se bo prireditev začela točno ob 15 uri in menda pač ne bo poštenega Slovence, kateri bo ta dan izostal.

čas je že, da politična napetost zgine. Saj sedaj lahko vsakdo jasno sprevidi, da Duhovno življeno predstavlja res edino pravo smer gledanja na sedanost in na večnost. Tisti, kateri so se smatrali za tako modre, da so naše delo obsojali, so sedaj obmolknili ali pa so se vrgli po zavoženi smeri še dalje protipredpadu, toda ne bodo mogli več slepiti ne sebe ne drugih, da delajo za blagor domovine. Sedaj, ko je tržaška "Špela" na tako jasen način povedala, da je bila vseskozi za marksizem, pač ne bo noben zaveden Slovenec več pričakoval narodne rešitve od komunizma. Ko je Tito poskusil komunizem nacijonalizirati, je doživel čudne stvari. Za vsakega prevdarnega človeka je sedaj jasno, kam tista pot vodi.

Zato pričakujemo, da se slovenska javnost ne bo več ozirala na obljube, laži, prošnje in spletke rdečih agentov, temveč bo pomedla z nizkotno gonjo proti "izdajalcem s krvavimi rokami". Prav na dan prireditve Duhovnega življenja naj pride do izraza skupno zadovoljstvo in mirno sožitje vseh Slovencev, starih in novoroških.

Ta dan pridite vsi, da se medseboj spoznate, se pogovorite in tudi skupno razvedrite.

Spored bo odličen. Na odrvu bo krasna narodna igra "DOM" (spisal Jalen), nastopil bo odličen pevski zbor in tudi godba nam bo zaigrala.

Sveti angelj, varuh moj...

Pogosto se v življenju dogode stvari, ki človeka začudijo. Stvar, katera se je zdela obupna, se čudovito razplete v človekovo korist. Pa spet doživljamo nerazumljivo hudobijo ljudi in grozotne dogodke, ki že-nejo v obup posameznike in v razvalino ustanove. Očitno je, da so na delu skrivne moči, katerim išče človek raznih razlag. Neverni se skrijejo za nepoznane naravne sile, pri čemer se zapletajo v razna protislovja. Mi pa, v luči božjega razojetja, slišimo besede evangelista sv. Janeza: "To je zmaga, ki premaga svet, naša vera" in sv. Pavla: "Pravični živi iz vere", in vemo, da je mnogo skrivnega, česar človeška modrost nikoli ne bo razvozlala, in verjemo, da je svet ustvaril Bog in da ga tudi On vodi in vlada. Če znanost odkriva skrite sile in jih človek nato zna uporabiti v svojih delih, s tem nikakor ne more razveljaviti resnice o Bogu, duši, stvarjenju in o vsem, kar božje razojetje uči.

Ker bi bilo nesmiselno terjati od vsakega vernika, da naj sam poišče v obširnih knjigah svetega pisma božji razodeti nauk, zato je Bog dal človeštvu sveto Cerkev, katera nezmotno uči vero in moralo. Zemljani ni potreba, da bi si sam belil glavo o dokazih verskega nauka. Dovolj mu je, da ta nauk spozna in se po njem ravna. Seveda lahko sam pogleda v knjige božjega razodetja, toda bolj enostavno, a tudi bolj varno je zanj, če zaupno sprejmę, kar mu sveta Cerkev predloži že kot gotovo resnioc.

Med temi verskimi nauki najdemo tudi poglavje o angelih in hudočnih duhovih, ki takole uči:

"Bog je s svojo vsemogočnostjo od začetka časov ustvaril iz nič obojno stvarstvo: duhovno in telesno, angelsko in zemsко; potem je napravil pa še človeško, v kateri sta telo in duh združena", tako je izoblikovala ta nauk sveta Cerkev na 4. lateranskom koncilu (l. 1215), ko je najbolj cvetelo čarovništvo in je bilo nujno, da so ljudje na jasnem gledenju vere v nadnaravne duhove.

ANGELI VARHI

Od vsega početka je izvoljeni narod imel vero v angele. Zato najdemo angela na pragu raja; skozi vso judovsko zgodovino srečavamo angele kot vodnike, svetovalce, rešnike, maščevalce in božje poslance, vse do Gospodovega Vstajenja in Vnebohoda.

Toda poleg službe, katere ti božji duhovi vrše, imajo za posebno nalogo, da varjejo tudi ljudi.

Ko je Abraham poslal svojega služabnika, naj gre iskati ženo sinu Izaku, mu je govoril: "Bog bo poslal pred teboj svojega angela, ki bo poskrbel, da boš iz tiste dežele pripeljal ženo mojemu sinu".

Angel je vodil Izraelce skozi puščavo. Takole govorí Bog Mozesu: 'Glej, jaz pošljem svojega angela pred teboj, da te bo varval na potu in

D U H O V N O Ž I V L J E N J E

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3381 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

Naročnina 5.— \$ letno.

CERKVENI VESTNIK

5. SEPT.: Na Avellanedi maša za starše Šeruga.

Pri sv. Rozi ob 12. uri za Martin Turk.

MOLITVE na Paternalu.

12. SEPT.: Maša na Avellanedi za † Anton Starc, na Caballito za † Jože Nemanič.

19. SEPT.: Maša na Avellanedi za Staneta Golob.

Pri sv. Rozi za Ano Hoecker.

MOLITVE na Avellanedi.

26. SEPT.: Maša na Avellanedi za Bogomil Šerek.

Pri sv. Rozi za † Jožefo Strehar.

3. OKT.: Maša na Avellanedi za † Jožef Švigelj.

MOLITVE na Paternalu.

SLOVENSKA SLUŽBA BOŽJA

Da bo kar najbolj olajšano rojakom, da pridejo vsako nedeljo ks v. maši in slišijo slovensko besedo božjo, se vrši sedaj sveta maša na treh krajih:

Na AVELLANEDI, Manuel Estevez 630 ob 10.

CABALLITOv ulici Belgrano 3863, ob 10. uri.

V SAN MARTINU FCCA ob 8.45 uri v farni cerkvi.

PRILKA ZA SPOVED

V SAN JOSE DE FLORES (Rivadavia 6900) vsako dopoldne od 8 do 9. Ob nedeljah pa od 10-13 ure. Spoveduje P. Gabrijel Arko.

SANTA JULIO, Juan Bautista Alberiti 1195, P. Antonio Orehar, vsak dan do 11. ure, ob nedeljah in praznikih do 9. ure, ko odide v kapelo, kjer je sv. maša in pred mašo prilika za spoved. Popoldne spoveduje v četrtek in soboto od 17.—20. ure.

SANTA AMELIA (Belgrano 3400 in Liniers) P. Anton Grčman vsako dopoldne, tudi edeljo, do 11. ure, pop. et. od 17.—19. ure.

SVETA ROZA, (Belgrano 2200 in Pasco) P. Janez Hladnik, vsak dan do 10. ure, pop. sob. od 17. ure dalje, pon. in čet. od 18. ure. Ob nedeljah do 9. ure.

NTRA S. DE MONTSERRAT (Belgrano 1151) P. Janez Knafelj, na razpolago vsak dopoldne do 10. ure.

SAN FERNANDO FCCA P. Mirko Gogala vsak dan razen torek do 11. ure. V nedeljo do 3.30 ure, popoldne pa čet. in soboto od 17.—19. ure.

V SAN MARTINU vsako dopoldne P. Škulj. Ob nedeljah pred in po maši.

Običaj je tukaj tak, da ima vsak spovednik lastno spovednico, na kateri je ime navadno napisano in je zvonček, da se spovednika pokliče. Treba je pozvani in počakati; če je morda zvonec pokvarjen ali nihče ne pride, potem se je pa potruditi do zakristana in prositi "padre esloveno para confesar".

Da ne bo kdo v zadregi, naj ve, da je spoved stvar za sebe in zato ni treba

TITO - NACIONALISTA YUGOSLAVO

El desarrollo del entredicho entre el Cominform y el Partido Comunista yugoeslavo continúa. El misterio va aclarándose. Ahora ya es de dominio público, de que acusan a Tito de tres errores grandes contra la fe ortodoxa comunista.

Primeramente, porque se atrevió a proceder como si Yugoslavia fuese un estado soberano e independiente. En la concepción comunista, cuyo ideal es un estado proletario único que prescinde de raza, religión y cultura, pretender autonomía económica o política es un grave crimen. Tito no hacía caso de eso, pues mantenía relaciones y concluía convenios con el mundo occidental sin previas consultas a Kremlin; dejaba pasearse libremente por Belgrado a los embajadores de potencias "capitalistas" y hasta se atrevió a fiscalizar el proceder de los mandatarios soviéticos en Yugoslavia.

Claro que Tito no tuvo más remedio que hacerlo así, porque la escasez de muchos artículos, que sólo pueden ser adquiridos en los "países capitalistas", lo obligó a eso.

El segundo pecado que comete es su audaz pretención sobre Trst y Macedonia, territorios que económica, histórica y étnicamente corresponden a Yugoslavia. Los intereses yugoeslavos no son idénticos con los comunistas, pues esas regiones quieren tener el comunismo como base para la infiltración a Italia y Grecia y le conviene por lo tanto favorecer allí el elemento del país vecino. Tito, si bien comunista integral, por temor de perder todo apoyo en el pueblo, cedió al patriotismo y dió preferencia a los intereses nacionales posponiendo los comunistas.

Hay otra razón más para su condena: En vista de la gran merma de los productos agrarios, condición vital de la economía yugoslava, desistió de forzar la colectivización agrícola. He aquí su tercer crimen contra el comunismo, cuyo ideal es la socialización de todos bienes raíces. Queriendo salvar su país del hambre chocó con la teoría comunista.

Tito, el santo N.º 2 del calendario comunista de hace poco, llegó a convencerse de que el comunismo es un error. Pero los dirigentes comunistas no admiten que nadie piense con su cabeza aunque sea iTto. ¡He aquí el conflicto! El modo que aprendió Tito en la escuela comunista, de imponer su razón mediante balas y torturas, lo pone en práctica también contra sus actuales adversarios, hasta hace poco sus principales colaboradores y ayudantes. Ya están llenas las cárceles de los partidarios del Cominform y caen asesinados dos por todas partes aquellos que se declararon contra Tito.

Y otra vez, quien tendrá que sopportar las gravísimas consecuencias, será el pueblo mártir, que no quiere ni el comunismo de Tito ni tampoco aquel de Stalin, sino quiere vivir tranquilo en su país libre. El pueblo, depositando su esperanza en Moscú, recurrió al hermano pueblo ruso, esperando hallar allí la ayuda para salvar sus derechos nacionales en el límite italiano, austriaco, húngaro, rumano y griego y albanés, pero ahora, los que lo engañaron y metieron en la trampa del comunismo, quieren que vuelva a derramar su sangre, para defender los intereses personales de ellos que se han apoderado de poder mediante asesinatos, torturas, calumnias, sacrilegios, robos, falsificaciones y crímenes que no tienen nombre.

Para los observadores objetivos el caso de Tito es el primer síntoma de la profunda crisis interna del comunismo, que ya no puede asimilar los pueblos centroeuropeos como sucedió con los de Rusia, que jamás han vivido la vida de ciudadanos libres, y para quienes el cambio del zar Alejandro por el comunista Stalin no era en realidad más que cambio de nombre. El Cominform se pone firme contra Tito para prevenirse contra igual tentativa en Checoslovaquia. Polonia, Rumania y Hungría. Puede ser que Stalin se imponga, pero difícilmente podrá cerrar del todo la brecha abierta, pues el comunismo, que es una mentira y en contradicción con la misma naturaleza y verdad eterna, no podrá sostenerse indefinidamente. Los frutos de ese árbol son demasiado amargos para engañar al mundo para siempre.

LA ATMOSFERA EN YUGOSLAVIA Y EN LA ARGENTINA

Dado que Tito se siente todavía fuerte en el poder, y está decidido a conservarlo, aflojó un tanto la mordaza, con que tiene acallado al pueblo. Eso se nota hoy muy especialmente en los asuntos religiosos. Ultimamente han dejado en libertad a muchos sacerdotes detenidos. El mes de julio es el mes de las primeras misas. No ha sido del todo imposibilitada la formación del clero, si bien muy impedida. En la diócesis de Liubliana, donde había término medio 15 sacerdotes ordenados por año, hubo este año 3. No se han puesto mayores dificultades a la ordenación y las fiestas de las primeras misas se han desarrollado en plena libertad y entre clamorosa concurrencia del pueblo.

En general no se impide la misa dominical. Contra el obligatorio trabajo "voluntario" de los domingos por la mañana, se introdujo, con indulto especial del Vaticano, la misa por la tarde, en la cual también puede recibirse la comunión, previas dos horas de ayuno eucarístico.

Esa situación es un poco consecuencia del apuro de Tito, que trata de apaciguar a la gente, otro poco es, porque ya se hizo a todos evidente de que el impedir a la gente la concurrencia a la iglesia es contraproducente. De todas las cartas se desprende de que jamás se rezaba tanto como ahora, y gente, que antes no tenía en cuenta su deber de la concurrencia a la misa y a los sacramentos, se han vuelto católicos modelo, y, no por razones fútiles sino por íntima y sincera conversión. En los lugares donde carecen de sacerdote, se reúne la gente sola para rezar el rosario y leer los libros sagrados.

Aquí en la Argentina el séquito de Tito quedó muy desorientado. Los que ya antes han sido bolchevizados, si bien en los últimos años querían monopolizar el patriotismo yugoslavo — que antes desdeñaban — se han declarado ya partidarios del Cominform; pero los auténticos patriotas yugoslavos, que tenían a Tito sólo por símbolo de la lucha de la liberación, se hallan en una difícil alternativa. Ponerse con el Cominform, que ahora ya no puede disimular la responsabilidad de haber perdido Yugoslavia a Trieste, Goricia, Carintia, Macedonia, es traicionar a su patria; quedarse con Tito es cosa harto arriesgada porque no se sabe que se hará de él. Reconocer su error y dar razón a los que han luchado contra el comunismo desde el principio, es una humillación difícil, de la cual sólo serán capaces los que son verdaderamente buenos católicos y eslovenos, amantes de la verdad y justicia también cuando impone sacrificios.

mislišti, da mora spovedenec še potem posebe duhovnika pozdravljati, če mu ima kaj povedati, naj ga pozneje pošče. Običaj, da se moški spovedujejo pri vrat cih, je razvada, na katero ni treba nič gledati in zato kar svobodno vsak vza me mesto ob strani kot je naša navada od doma.

SAN MARTIN FCCA. č. g. svetnik Karel Škulj je povabil nove in stare rojake k posebni slovenski službi božji in se je pozivu odzvalo tako lepo število, da je bilo veselje in se služba božja kar lepo nadaljuje in Bog daj, da bi še bolje napredovala. Sveta maša bo do nadaljnega vsako nedeljo ob 8.45 v farni cerkvi. Tudi je med mašo zelo lepo petje.

CORDOBA. Kot znano je v Cordobi več slovenskih salezijanskih bogoslovcev, ki se mnogo trudijo za rojake tam in se pripravljajo na duhovski stan.

G. Ciril Kump je 31. 7. dobil tonzuro, č. g. Polde Kavčič je 1. 8. prejel red dijakona.

CILE-SANTIAGO. č. g. IVAN METLIKA, ki je letos imel novo mašo, je sedaj profesor na salezijanskem liceju v Cisterni. BOGDAN METLIKA bo 28. nov. prejel subdijakonat. Istočasno bo prejel isti red tudi č. g. GRIL. FRAN PETEK pa bo posvečen v mašnika.

SAN FERNANDO FCCA je sedaj bivališče stalnega slovenskega duhovnika. Tam je nastavljen za kaplana č. g. MIRKO GOGOLA in imajo zato tudi Slovenci tam priliko za spoved v svojem jeziku. San Fernando je na potu proti Tigre.

700-LETNICA. Znameniti jubilej je praznoval ves katoliški in krščanski svet ob priliki 700-letnice kelmorajnske stolnice. Ta najbolj karakteristična gotska katedrala in največja cerkev na nemških tleh je iz sive davnine že bila romarsko središče iz vseh dežel. Tudi naši davni predniki so romali v Kelmorajn še v tistih časih, ko so hodili peš in porabili tri mesece do pol leta za to romanje.

Cerkev je doživelva vsakršnih časov in je bila v pretekli vojni budo poškodovana. S sodelovanjem vsega krščanskega sveta je bila sedaj obnovljena in 14. avgusta spet odprta za 700-letno proslavo, ki je privabila pol milijona romarjev od blizu in daleč. V tej cerkvi časte na poseben način svete Tri Kralje.

CABALLITO — SLOVENSKA MAŠA. Ker je kapela v zavodu Marionistov postala pretesna, zato je bilo treba poiskati primernejši prostor. Tako se je s 15. avgustom preselila redna nedeljska maša v kapelo salezijanske gimnazije v bližini cerkve San Carlos. Vhod v kapelo je na Belgrano 3863. Maša je ob 10. uri.

POROČILI so se LUDVIK HREN in STEFKA ČUK ter IVAN ZAJC in MARIJA ZGONC.

KRŠČENI SO BILI na Avellanedi JOŽEF MARIO ROME. V MENDOZI je povečal slovenske vrste novorojenček Vladimir Mulec, krščen 1. avgusta.

KRŠČENI SO BILI tudi GORIŠEK MARJAN, KOS JANEZ, PERGAR MARIJA, PEČEK ANA MARIJA; GREBENCOVI so krstili sinčka, FURLANOVI pa hčerkko.

PROTESTANTI IN KATOLIČANI. Bridka preizkušnja, katera je zadela nemški narod, je močno uplivala tudi na versko miselnost in se zadnja leta, posebno pa ob priliki kolinskih svečnosti, vrše razni posveti, razgovori in preučevanja, katerih namen je poiskati

te pripeljal na kraj, ki sem ti ga določil. Zato bodi spoštljiv z njim, poslusaj njegov glas in ne bodi mu nepokoren, če boš poslušal njega in spolnil vse, kar sem ti naročil, bom sovražnik tvojih sovražnikov in bom ponižal tiste, kateri hočejo tebe ponižati" (Ex 23).

V psalmu beremo: "Angel Gospodov obdaja z varstvom vse tiste, ki se ga boje, in jih rešuje" (Ps. 33, 8) in na drugem mestu: "Svojim angelom je zate zapovedal, da te bodo varvali na tvojih potih in te nosili na rokah, da tvoja noge ne zadene ob kamen." (Ps. 90, 11).

Judita je v zaupanju na Boga in svojega angela storila svoje juško delo. Tobijo je angel Rafael na vsem potu spremjal. Judje v babilonski sužnosti so imeli nepopisno tolažbo v besedah, kot jih je zapisal prerok Jeremija: "Z vami je moj angel, ki se trudi, da vas pri življenju ohrani". Tri mladeniče v ognjeni peči je angel Gospodov varval. Angel je skrbel za Daniela v levnjaku.

V novi zavezi pa je Gospod Jezus sam potrdil vero stare zaveze s ponovnimi izjavami, izmed katerih naj omenimo besede, ko je svaril pred pchujšanjem otrok: "Povem vam, da njih angeli vedno gledajo obliče mojega očeta, ki je v nebesih".

Ta in druga mesta svetega pisma so služila Cerkvi kot vodilo, ko je določila nauk o angelih, kateremu je posebno viden izraz dala s tem, da je postavila praznik angelov varhov in nam tisti dan polaga na jezik tole prošnjo: "O Bog, ki si v neizrekljivi previdnosti milostno poslal svete angle varhe, da nas varjejo, daj nam, ki te prosimo, da bomo vredni njihovega varstva in postali deležni njihove večne družbe".

Kdor s ponižno vero prizna, da je njegova pamet prekratka, da bi meril z njo večnost in globine božjih skrivnosti, bo pač z radostnim srcem sprejel ta tolažilni nauk in se zaupno izročal svojemu angelu varhu.

KAKO VARJE ANGEL ČLOVEKA:

Ker je bistvo človekovega življenja v borbi proti lastni slabosti, zapeljivemu svetu in hudobnemu duhu, zato človek najbolj nujno potrebuje dobro roko, ki ga vodi skozi zemske zmotnjave, da ne podleže grehu, ki bi ga spravil v večno pogubo.

Zato je logično angelovo varstvo osredotočeno pred vsem v svarjenju in odvajjanju od greha. Glas vesti, svarilo staršev, vzgojiteljev, dobrih ljudi, dober zgled in dobra knjiga, to so sredstva, katerih se angel poslužuje v vršenju svoje naloge. Posebno nasproti zalezovanju hudobnih dunov je angleški glas in njegovo naravnovanje človekovih stopinj izdatna pomoč. Psalm 90 je posebno tolažilen in poučen. Nazono opisuje varstvo, katero daje angel človeku na poti skozi trume razbojnikov in čez strupene kače, pri čemer predvsem misli na dušne nevarnosti.

Angeli nosijo pred božje obliče človekove molitve in dobra dela in posredujejo zanj pri Bogu.

Včasih angel človeka tudi kaznuje, zato da bi se poboljšal.

Toda tudi glede telesnih potreb skrbe angeli. Posebno nebogljén otrok je neštetokrat naravnost čudežno deležen angelovega varstva. Vsaka krščanska mati bi vedela za svoje lastne otroke povedati dogodeke, ko je vidna izredna pomoč božja. Posebno nazorno nam slika delo angela varha zgodba mladega Tobija, katerega je spremjal nadangel Rafael na nevarnem potu v daljno deželo in ga je tudi nazaj privedel. Bil je na videz mladenič. Na podoben način, ne da bi bilo na pogled očitno in šele iz učinkov razvidno je navadno delovanje angela varha.

Pac je znanih malo slučajev, da se je angel vidno prikazal, kakor v življenju svete Frančiške Rimske, ki je svojega angela gledala (umrla leta 1440), ali svete Cecilije, katere angela je videl njen zaročenec po svetem krstu, in je bilo to zadostno, da je bil tudi on pripravljen na mučeniško smrt.

Posebnega telesnega angelskega varstva je deležen otrok, ki sam nevarnosti ne vidi.

Sicer ni verska resnica, da ima vsak človek svojega posebnega angela varha, a verski nauk je, da Bog pošilja svoje angle ljudem na pomoč v njihovih telesnih in dušnih potrebah. Tudi posamezne ustavove, družine, družbe, narodi in škofije ter sveta Cerkev sama, imajo svoje nadnaravne varhe. Varuh svete Cerkve je nadangel Mihael. Tudi vsak narod ima svojega varha.

Toda delovanje angelov je odvisno od človeka ali skupnosti. Kdor se za angela varha nič ne zmeni, kdor ga na pomoč ne kliče, kdor se za njegove navdihe ne meni, kdor svoje človeško dostojansvo ponižuje z nečistimi grehi kljub glasnim opominom vesti in ljudi, kdor noče uporabiti zveličavnih prilik, s katerimi ga angel skuša rešiti nevarne

grešne priložnosti, kdor ni angelu za njegovo varstvo hvaležen, postane nevreden te posebne dobrote božje in prepričen samemu sebi pade seveda v svojo pogubo po lastni krivdi.

Dolžnosti, katere imamo do angelov varha, povzame sveti Bernard takole: "Zato mora biti veliko spoštovanje do angelov, zvestoba do njega in zaupanje vanj: spoštovanje, ki ga kažeš v njegovi navzočnosti, zvestoba za njegovo dobrohotnost in poslušnost za navdihe, s katerimi te vodi.

HUDOBNI DUHOVI

Vera nas uči, da je velik del angelov postal Bogu nezvest v davni preteklosti, predno je bil človek ustvarjen. Tudi angeli so bili postavljeni na preizkušnjo in so morali Bogu dokazati svojo zvestobo. Nekateri so podlegli napuhu. V svoji domišljavosti, ker so se čutili tako zmožne, so Bogu odrekli poslušnost.

Angelska narava je pač silno zmožnejša od človekove, kajti angel ni navezan na telo ne na kraj; zato more razpolagati z vsemi ustvarjenimi silami, v kolikor mu to Bog dovoli. Vse, kar je človek naravi izbalil po dolgem iskanju, kakor gonalne sile, elektriko, atomsko silo, radiske valove, to je angeljem na razpolago vsak trenutek, če Bog to dopusti. Prav to je bil vzrok, da so se nekateri angeli prevzeli in bili nato za kazen zavreni izpred božjega obličja.

Toda Bog je tako mogočen, da se njegovi sili nič ne more izmakniti, in zato mora vsako bitje njegovega stvarstva na nek način njemu služiti. Dobri angeli so njegovi poslanci in izvrševalci njegove volje pri vodstvu sveta in ljudi.

Hudobnim angeljem ki so od Boga zavrnjeni in ga sovražijo ter obupno preklinjajo svoje pogubljenje, je Bog prepustil nalogu, da tudi ljudi skušajo. V silnem sovraštvu do Najsvetejšega si prizadevajo, da bi ljudi napeljali v to, da bi Boga žalili. To pa posebno zato, ker je človek svoboden in je zato njegov greh globoka žalitev Boga. Bog to njihovo rovarenje dopušča, ker samo tisti človek more postati res vreden večne blaženosti pri Bogu, kateri je vztrajal zvesto skozi vse skušnjave.

Zato se vrši skrit boj med dobrimi angeli, ki človeka navduhujejo z zveličavnimi mislimi in ga navajajo na pot čednosti, in med zavrnjenimi angeli, kateri se poslužujejo najrazličnejših posvetnih, mesenih in varljivih mikov, s katerimi skušajo človeka zaslepiti, da bi zapustil naporno pot lepega krščanskega življenja po božjih in cerkevih zapovedih in da bi se podal v naslado, sebičnost in hudobijo ter tako padel v pogubo.

Sredi teh dveh sil je človek postavljen v izbiro. Ima svobodno voljo in zato bo vreden neskončnega plačila v večnosti, če se odreče zapeljevanju hudobcev; bo vreden prav tako po lastni krivdi večnega pogubljenja, če bo gluh za lepe opomine in nehvaležen za skrbno varstvo svojega angela varha.

Bog je nezveste angele zavrgel v večno pogubljenje, ni jim pa odvzel izrednih zmožnosti, katere angelski naravi pristojajo, zato so hudiči zmožni prečudnih in silnih stvari, katere dostikrat ljudi zaprepastijo.

Njihovo delo je, da vsako koristno iznajdbo človeštvo obrne več v svojo škodo kot v prid. Silne gonalne sile na tleh, na vodi, pod vodo in v zraku postanejo po delu pekla grozotni uničevalci. Nikdar ni zgolj slučaj, zakaj se gode najbolj grozotne vojne v času, kadar človeštvo Bogu hrbet obrača. Kolikor bolj človeštvo božje postavo v nič deva, kolikor bolj brezbožni postanejo ljudje, toliko večjo oblast dobi nad narodi hudič in zato nujno sledi delo, katero je peklenškim silam lastno.

OBSEDENOST je stvar, o kateri neverni ljudje čisto po svoje sodijo. Z zdravniškimi odkritji skušajo razložiti čudne pojave človeške duševne nenormalnosti. Res ni lahka stvar ločiti med tem, kje se konča bolezen in kje se začne obsedenost, toda kdor obsedenost in z njo seveda sploh hudobnega duha taji, je svojo vero zatajil in s tem tudi zapravil ključ, s katerim se morejo razjasniti razni nerazumljivi pojavi v ljudeh in v človeštву, med njimi spiritizem.

Danes se marsikdo norčuje iz srednjeveške vere v čarownice in v pogodbo s hudičem in podobne stvari. Pravijo, da je bilo vse tisto bajka in trdijo, da se danes to ne godi in da se torej tudi preje ni.

Ne vedo pa tega, da je hudič vedno najbolj moderen. Danes ne hodi več okrog z repom in rdečo kapico v čudni maškeradni obleki. Njemu ni zato, da bo vlekel za seboj tiste, kateri bi se danes s tem še dali

pot, kako zopet verni nemški narod, ki je zašel v protestantizem, združiti s katoliško Cerkvio.

LOGATEC — NOVA MAŠA. Pismo 20. julija. Takega dne Logatec pač dolgo že ni videl. Kljub težkim časom so ta dan ljudje pozabili na težave. 18. julija je Gorenji Logatec postal zbirališče vseh okoliških ljudi. Čudež je napravil Bog, ker je hotel dati veselje novomašniku in ljudstvu. Tриje tedni dežja, sobota, ko se sonce ni pokazalo, je bilo slabo znamenje, toda v nedeljo zjutraj je pa sonce tako krasno vstalo, da so se vsa srca radostno smejava.

Ivan Merlak, po domače reški Ivan, nečak g. Hladnika, ki ga tam vsi znajo dobro poznate, je imel novo mašo. Čudežno je bil ta mladenič rešen splošnega pokolja leta 1945. Prav tedaj je namreč ležal s prestreljeno nogo in ga je tako maščevalna partizanska roka zvrešila, čeprav je zaklala dva njegova brata, Vinkota in Slavkota.

Toliko naroda pač Logatec že dolgo ni videl. Novomašni govor je imel č.g. Ramšak, vrhovski župnik. Logaški župnik Mons. Furlan se je kar pomladil, ko je doživel spet novomašno veselje. Navzoč je bil č. g. dr. Levčenik, ki je pred 58 leti pel novo mašo v isti cerkvi. Tudi rovtarski župnik Stanko Jeglič je bil navzoč. Prišel je iz zapora in bo spet šel nazaj v Rovte.

Vsi pa smo pogrešali biseromašnika č. g. Janeza Hladnika, dekanu iz Šent Vidu na Dolenjskem, ki je star stric novomašnika in je na prav isti dan pred 61 leti imel novo mašo v Rovtah. Zdravje mu ni dopustilo na pot. Prav isti dan smo se spominjali tudi 21-letnica nove maše č. g. Janeza Hladnika, ki seveda za ta dan ni mogel priti iz Argentinije.

Vso organizacijo cerkvene in zunanje svečanosti je vodil novomašni tovarš France Mihelič, salezijanski bogoslovec iz Logatca. V Logatcu je mladina priredila novomašniku svečan sprejem, v Reki, v Žiberšah pa so fantje in dekleta poskrbeli, da je bilo vse v mlajih in rokah.

Pač se nam je čudno zdelo, kako je mogoče, da se tak dan doživi v teh čudnih časih. Kar pozabili smo na žalost in bridkosti.

Prihodnjo nedeljo bomo šli pa v črni vrh, kjer bo 25. julija imel novo mašo č. g. FRANCE RUPNIK, štefkov iz Zadloga po domače.

Res moramo tukaj marsikaj nevšečnega pretrpeti, pa prav to nas je približalo Bogu. Mi molimo za Vas tam, Vi pa molite za nas tukaj, da bomo vredni ohraniti največji zaklad: vero upanje in ljubezen mi in da tega zaklada Vi tam ne bi izgubili ker kadar se človeku dobro godi kaj rad na Boga pozabi.

TRST. SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO. Kakor v Gorici na Riva Piazzutta 18, tako je sedaj tudi v Trstu že v razmahu dobrodelna pisarna, katera pomaga z nasveti in dejanji tudi beguncem. Naslov je Via Machiavelli 22-II. Vsi rojaki v daljnem svetu so tudi povabljeni, naj priskočijo s svojimi prispevki na pomoč.

TRST. CIRIL-METODOVA ŠOLA, dočak slovenske narodne zavesti, ki jo je zgradila v Šent Jakobu v Trstu še v časih stare Austrije za 600.000 zlatih krov, katere je zbral ves slovenski narod, je postala sedež kominforma medtem, ko so tržaški Slovenci brez poslopij za šole. Zavedni Tržačani so nad tem zelo ogorčeni.

El primer domingo de setiembre se llama en Eslovenia el Domingo de los Angeles.

En los tiempos actuales, en vista de gran decadencia de la fe, hay que subrayar la doctrina consoladora de los ángeles y con mayor cuidado todavía tomar en cuenta la actuación disimulada de los ángeles malos, enemigos infernales de la salvación de las almas.

TOMAJ — SVETE VIŠARJE, NOVO MAŠO je zapel tomajski novomašnik Albin Germek 11. julija. Bilo je v snežnem cvetju, ker je prejšnje popoldne zamedlo, pa je vseeno prihitelo čez 300 ljudi samo iz Trsta in še premnogo bližnjih vaščanov. Pri novi maši sta pela združena pevska zborna iz Opčin in Sv. Antona. Openska in Proseška dekleta so pa celo slavolok postavila. Ker domačini novomašnikovi niso mogli tja gori, novomašnik pa ne domov, zato so pa tržaški verni Slovenci storili neverjetne stvari, da je bila nova maša res nekaj izrednega. Novomašni govor je imel openski kapelan č. g. Marjan Živec. Bil je prisoten samo en brat slavljenčev.

SVETI KRIŽ PRI TRSTU. 11. julija je bila nova maša, katero je zapel č. g. RUDI BOGATEC, katerega družina je živila v Genovi, kamor je bil oče predstavljen kot železničar, a Rudi je študiral v Gorici in hodil na počitnice k stricem v Sv. Križ. Med vojno je bila vsa družina ubita ob bombnem napadu v Genovi, samo mati in ena sestra, ki sta bili takrat na obisku pri sinu, sta bili rešeni. Prav ta grozota pa je dala nadebudnemu Rudiju misel, da bi se ljudem miru, katerega svet ne more dati

TRST. Vse slovenske narodne sile so bile razgibane ob zakljuku šolskega leta, ko se je vsa javnost zavedela, kako močan je slovenski narodni element v Trstu kljub vsej razcepljenosti in nasprotovanju 1200 slov. srednješolcev je dalo izraza svoji narodni zavesti.

♪ **VIRGILIJ ŠEJK**, eden najbolj znanih primorskih duhovnikov, je 9. julija podlegel težki operaciji v Ljubljani. Širno je bil znan kot slovenski narodni borec. Poslednji dogodki so ga zajeli kot večino Primorcev, ki niso imeli časa, da bi se prav orientirali in je tako zašel v čuden položaj, ker potem, ko je zmoto uvidel, ni mogel več iz nje. Sedaj ga je Bog iz zanke izmotal in naj bo deležen obilnega plačila.

vleči. Danes je treba bolj modernega dela in zato se skuša polastiti tiska, radija, kinematografa, društva, politike, mode in vsega, kar ima vpliv na človeško življenje.

Ne hodi okrog v taki noši, ki bi ga osmešila in tudi ne v taki, da bi ga razkrinkala. V prejšnjem stoletju si je oblekel frak; sedaj mu pride prav tudi delavski krov. Glavna njegova modrost je v tem, da se skrije in skuša človeka celo prepričati, da ga ni. Dobro ve, da je najbolj uspešen takrat, kadar nihče njegove bližine ne slut.

Zato se danes ne kaže rad v očitni obsedenosti, a njegovo delovanje je vidno ljudem, ki so tega vredni.

Kdor meni, da danes ni obsedencev, naj gre v bolnišnice in kaznilnice, kjer bo našel marsikaj, česar psihiatri ne morejo ne razložiti ne zdraviti. Ali nismo vsak dan priče grozovitih zločinov, katerih človek sam gotovo ni zmožen, ker njegova hudobija ne gre tako daleč.

Kdor je videl in poslušal nastope "velikih narodnih vodij", ki so bruhal bes, sovraščvo, prezir, bogokletja in podpihanje na zločine in morilno vojsko, je videl, da jim iz oči gre drugačen plamen, kot je ogenj človekovega duha; mogel je zaslediti skrivne steze, po katerih danes hudič vrši svoje peklensko delo v pogubo duš in v nesrečo človeštva.

Ni danes manj obsedencev in ne manj delovanja hudičevega, kot v času Kristusovem ali v srednjem veku, pač pa je tako zamaskirano, da se dajo z lakkoto preslepiti tisti ljudje, katerim je vera opešala in so se oddaljili od cerkve.

BRATJE, BODITE TREZNI IN ČUJTE

Ko bi človek živel na zemlji le za zemeljsko srečo, bi njegovo življenje teklo brez zapletkov, kakor jih ne pozna žival na svojem kratkem potu. Toda ker je človek namenjen v večnost, zato je postavljen v življenjski boj, da v kratkih dneh zemskega bivanja premaga v sebi tisto, kar ga vleče proč od Boga. Dobri in zavrženi angeli so priče njegovega boja in aktivno vanj posegajo.

Dobri angeli mu pomagajo v tem boju, toda Bog je v svoji dobroti hotel tudi sam poseči direktno v človekovo pot z zapovedmi, s katerimi mu je naročil zatajevanje lastnega telesa, katero je tembolj odtegnjeno uplivom hudičevim, kolikor bolj dobi qlovek oblast nad lastnimi neurejenimi željami. Zatajevanje, post, pokorenje, čisto življenje ter druga spokorna dela so nevernim v zasmeh. To je pač delo hudičeve. Pravičnemu so pa bojno orožje, s katerim stre moč zapeljevanja.

Poleg življenjske modrosti nam je pa Gospod Jezus dal tudi zakramente in dar svete maše. Veren kristjan, kateri te darove prav ceni in uporablja, je varen in se ne bo zgubil. Toda hudičeve delo je ravno v tem, da človeka odtegne od cerkve in zakramentov.

Človek, kateri neha spolnjevati nedeljsko dolžnost, katerega ni videti pri spovedi in svetem obhajilu, kmalu neha tudi moliti in se sramuje svoje vere in jo bo tudi ob prvi priliki zatajil.

Kdor danes javno življenje velikega mesta pogleda, pač razume, zakaj ni treba hudiču več srednjeveških čarovnij. Saj je od večine ljudi že dosegel svoj glavni namen, da jih je odpeljal od pota krščanske pravčnosti, ker jih že tako malo hodi v cerkev, kot da dežela sploh ni več krščanska. Ne da bi se mu bilo treba očitno pokazati, svoje delo mojstrsko izvaja, ker ima na vseh krajinah svojih pomagačev v izobilju.

Vsakdo je v nevarnosti, da podleže. Podlegel pa samo tisti ne bo, kateri bo zvesto izpolnjeval navdihe svojega angela varha in kateri se bo pri obhajilni mizi hrnil z Božjim Kruhom in se boril, da ohrani čisto srce in neoskrunjeno telo.

CASA "BOYU"

OLAZABAL 2336 pol kvadre od vogla Cabilda 2300

Trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in nakitom. Slovensko podjetje z lepo in okusno izbiro. — Popravila ur in zlatnine vestna in točna. Našim rojakom, slovenskim kupeem dajemo poseben popust.

Obiščite nas, da se prepričate!

Odperto vsak dan od 9. do 12.30 in od 15 do 20.

MOLITVENIKI

Na razpolago so Kristus Kralj (\$ 5.—) in Večna Molitev (\$ 10.—) nova izdaja.

SLOVENIJA V SLIKAH

Album 250 izbranih slik iz vseh strani slovenske zemlje na razpolago. — Cena 15.— \$.

Promesas Engañosas

Cap. X.

ALGUNOS DATOS INTERESANTES

La propaganda comunista halló siempre en el mundo muchos simpatizantes que no podían resistir las ganas de gozar del paraíso comunista. He aquí las opiniones de algunos.

Andrés Smith, comunista norteamericano mandado a URSS por el partido comunista pasó 16 años en Rusia y depositó sus experiencias en el libro "Yo fui obrero en la URSS". Según relata él, un obrero ideal, el "udar-nik", debe reunir las siguientes condiciones: 1º nunca más de 3 minutos de atraso en un mes. 2º cumplir con rapidez el programa fijado de antemano. 3º concurrir a todas las reuniones, 4º suscribir todas las loterías, contribuciones y empréstitos de estado, 5º pertenecer a las organizaciones prescriptas. 6º votar sin discutir las disposiciones del partido comunista. 7º dar un día por mes el sueldo. 8º no dar nunca motivo para quejas al jefe de taller.

El obrero que abandona su trabajo, aunque sea por motivos de salud o para mejorar el sueldo o por motivos familiares, sólo puede hacerlo con la autorización de innumerables secretarios, directores y empleados. Sin esas interminables formalidades, exactamente cumplidas, resulta un "desertor" que pierde los bonos para el pan y en su libreta figura una mancha tal, que ya no puede ser admitido en ningún establecimiento.

Relata Smith la conversación con una "compañera" que trabajaba en "koljos" (estancia comunista) en Saratov:

"¿Estás contenta con tu suerte? ¿Ganas lo suficiente? ¿Puedes comprar lo que necesitas?"

"No, compañero. Mi salario no es suficiente. Pero ¿de que me serviría ganar más? Aquí no hay nada para para comprar. Lo único que se puede obtener es el queso, dos bocados por 40 kopeikas. Al pan no lo vemos jamás".

¿No tienes derecho, según reglamento, a cierta cantidad de pan, carne, manteca y otros alimentos?

"Sí. Tenemos boletas, pero no podemos obtener lo que allí figura..."

En el cap. 41 afirma Smith que en URSS existe un régimen, debajo el cual unos viven esplendidamente, mientras que millones de seres humanos mueren de hambre.

"En resumen", dice en la pág. 298, "me parece a mí, modesto obrero, que todo lo que aprendí yo a detestar y contra lo que luché yo en USA está en pleno auge aquí. Y todavía en la forma más odiosa. Nadie se atreve a levantar la voz contra este régimen abominable que reina en la república de los proletarios..."

En la discusión se le afirmaba, que sólo cuando llegue a triunfar el socialismo podrán vivir en las mismas condiciones con los americanos, a lo cual contesta Smith furioso: "¿Porque entonces se mete el partido comunista en Norteamérica, si allí ya existe el paraíso prometido al obrero?"

Istrati en su obra "Rusia al desnudo" ataca violentamente la disposición de los comisarios del pueblo del 23-1-1931 que establece la pena de diez años de prisión para los que faltasen al reglamento o que por trabajos deficientes, fuesen causa de algún accidente o de alguna desorganización del tráfico. Todo eso se califica de "sabotaje" y si existe la sospecha de la "negligencia intencional" hay pena de muerte. ¿Dónde en el mundo el obrero es más esclavo que en la Rusia Soviética?

Kleber Legay, excomunista francés, convertido en Rusia, a donde fué como comunista entusiasta, relata entre otras cosas lo que le pasó en la mina Gorlovka,

donde halló diez categorías de salarios con jornales entre 3.70 y 10.50 rublos. Indignado preguntó al director de la mina por qué se permiten en Rusia socialista salarios inhumanos que no dan al obrero ni para la más humilde existencia y recibió la siguiente contestación:

"No es justo querer asegurar el pan en cantidad suficiente a todos. Las desigualdades son necesarias para estimular el fervor en el trabajo, para obligar a los obreros a producir más y mejor y para perfeccionarse".

A pesar de la afirmación de Stalin, de que la explotación del obrero es la enfermedad del capitalismo, no hay otro país donde el obrero fuese menos libre y más explotado. Dice A. Rudolf, que visitó tres veces Rusia: "El obrero en general trabaja 40 horas en cinco días. Durante todo el año el obrero ruso trabaja 400 horas más que el francés.

Pero prácticamente debe trabajar el obrero soviético entre 16 y 21 horas por día, ocupado en varias tareas, para ganarse lo necesario.

El trabajo por pieza existe más que nunca. El que es capaz gana más que su camarada de menos salud o menos listo. Cuando el trabajo falta, el obrero queda sin salario y sin pan.

Los salarios varían entre 150 y 5000 rublos por mes... Después de tres advertencias previas todo obrero puede ser despedido.

El comunista belga Zenon Schefs, que pasó 7 años en Rusia escribe: "En la capital se carecía de viviendas adecuadas y los obreros debían contentarse con una alimentación precaria, puesto que en los comercios del estado no había ni siquiera los artículos de primera necesidad. (1932.)

Cuenta también de Sebastopol, donde los obreros del arsenal organizaron un mitin de protesta con terribles acusaciones contra los dirigentes comunistas. Querían pan, pan en cantidad suficiente y no ese masacote marrón, pesado, indigesto. Al final decidieron mandar 27 representantes hasta el camarada Stalin, para reclamarle que les proporcione el pan o la muerte.

Los 27 obreros fueron detenidos y jamás se supo nada de ellos. ¡Les habrán dado no el pan sino la muerte!...

El mismo autor relata las palabras de Jules Lefevre con motivo del 15º aniversario de la revolución rusa: "Hace ocho años que vengo a Rusia pero les doy mi palabra que no desearía pasar aquí los años de mi descanso. Cada día veo más miseria y más injusticia.

5º—Organizaciones profesionales libres

Uno de los postulados principales de la clase obrera es el derecho de organizarse para la defensa de sus intereses profesionales. En el primer período de su actuación consideraba también el comunismo este punto como algo esencial. Los sindicatos comunistas en otros países todavía proceden así.

Pero ni bien llega el comunismo a imponerse en algún país, los sindicatos ya dejan de ser instrumento de defensa de los derechos obreros quedando tan sólo como instrumento pasivo en poder del estado totalitario. Ya no tienen otra misión que llevar adelante la explotación de la masa obrera.

Ya en 1928 el poder soviético hizo desaparecer los sindicatos libres con pretexto de que el plan quinquenal exige de los obreros una mayor colaboración con el estado. Fueron destituidos los dirigentes sindicales y reemplazados por otros, de mayor confianza y con mayor entendimiento comunista. La nueva dirección puso en seguida de manifiesto de que la finalidad principal de los sindicatos es: 1º mayor rendimiento en el trabajo, 2º disciplina más firme de los trabajadores y 3º reducción de los gastos en la producción. En el noveno congreso de los sindicatos gremiales (1932) se formuló el deber de los sindicatos con los siguientes términos: "El

objetivo principal de los sindicatos es elevar la cantidad de producción, disminuir sus gastos y mejorar la calidad. Es necesario poner en acción todos los recursos para que el programa económico no sólo sea alcanzado sino sobrepasado. Con la ayuda de los obreros ejemplares hay que bregar para la mejora de la disciplina entre los trabajadores".

Resulta pues claro de que los sindicatos no deben vigilar por los intereses del obrero, sino al contrario, forzarlo, explotarlo y reducirlo a la función de un instrumento ciego de la producción. Los sindicatos controlan las condiciones de trabajo y sueldo, fiscalizan la conducta de los obreros, regulan la aceptación y suspensión del personal, pues todo eso se realiza mediante la comisión central de la fábrica, que se compone del director de la fábrica, representante del sindicato y su secretario, además del confidente del partido comunista. Este órgano determina el sueldo, las horas de trabajo, calificación moral, profesional y política del personal, la altura de las contribuciones para el partido, sindicato, obras públicas y otros tributos que han de aportar los felices ciudadanos del paraíso comunista. Más todavía: Esa comisión fiscaliza también la ideología, el pensamiento, el entusiasmo por la causa comunista de todo el personal y cuida colosamente para que no se introduzca en la empresa nadie que no sea de confianza para los comunistas.

Los sindicatos ya no son hoy otra cosa que la oficina del estado, donde el obrero no tiene ya ninguna palabra. Allí sólo habla el estado, o mejor dicho el partido comunista que es el único impresario. El ocupó el lugar del tan odiado capitalista, los sindicatos empero le ayudan a explotar al obrero a quien ya nadie puede defender.

6º—Los sueldos soviéticos

En las condiciones actuales no se puede tratar este tema, pues se desconocen las condiciones económicas internas de Rusia, Polonia, Yugoslavia y demás países bajo la dominación comunista. Una idea acerca de este tema nos brindan las cifras de antes de la guerra. Los planes quinquenales ocasionaron grandes modificaciones en los precios y sueldos durante el período entre las dos grandes guerras. A pesar del enorme progreso industrial soviético en ese período, el obrero ruso no salió ganando. Produjo, si, eso es cierto, tanto, que llevó a la Sovietia a una altura desde donde pudo hacer competencias a América, pero con enormes sacrificios del obrero y campesino, los cuales, lejos de salir ganando con la industrialización y mecanización del país, salieron perdiendo. Sin entrar en detalles indicaremos sólo el siguiente hecho que cualquiera puede entender:

En el año 1914 pudo adquirir el obrero de la categoría común por su sueldo mensual 53 kgs de carne vacuna o 202 kgs de harina de trigo o 21 kgs de manteca. En 1938 pudo comprar el mismo obrero en las mismas condiciones 29 kgs de carne o 76 kgs de harina de trigo o 13.6 kilogramos de manteca. ¿En qué consiste pues la ganancia del obrero?

Si bien hay algunos obreros especializados y capacitados "Stahanov" que ganan mejores sueldos, son muy contados, mientras que la gran mayoría sufre peores condiciones sociales que en los mismos tiempos zaristas.

Tan miserables eran los sueldos soviéticos en 1937 que se vió obligado el consejo de los comisarios (gobierno) a subirlos, para que en la categoría A no haya sueldo inferior a 115 rublos y en la categoría B 110 rublos. Y éso en el tiempo en que "oficialmente" se consideraba el sueldo medio de 218 rublos. Tan es así que había como 5 millones de obreros en la Sovietia que en 1937 ganaban mensualmente apenas el equivalente de 7 kgs de manteca.

En el asunto de vestidos sufre el obrero ruso la misma dificultad. Los trajes que reparte el fisco no alcanzan para nada y por eso debe cada cual preocuparse por su cuenta, pero los artículos resultan tan caros, que en 1937 necesitaba un obrero de buenas condiciones tres sueldos mensuales para adquirir un sobretodo (600 rublos). Un sombrero de hombre costó 34 rublos, una cartera de mujer entre 20 y 120, una camisa d e deporte 14 rublos, mientras el sueldo de la gran masa apenas pasaba los 115 rublos mensuales.

Las referencias de los que visitaron Rusia, como los comunistas franceses Andres Guide, Dorgelés Citrine y otros más, entre los últimos el uruguayo Lauuro Cruz Goyena, salieron de Rusia desesperados, pues allí se dieron cuenta, que el obrero ruso está peor situado que en ningún otro país del mundo.

7º—El seguro social

En el país del paraíso comunista debería estar asegurada la salud y la viejez. Los testigos afirman que en este sentido no hay en Rusia nada mejor que en otros países, pero sí que no habían visto peores viviendas y conventillos en ninguna otra ciudad que en Moscú, desprovistos de los elementos higiénicos más elementales, y ni siquiera hablar de las comodidades.

Cierto es que en los diarios soviéticos se hace a veces gran alarde acerca de la necesidad de mejora de las condiciones higiénicas en algún establecimiento, pero los observadores críticos no tardaron en descubrir la verdadera naturaleza de aquellos artículos y maniobras. Por un lado se quería dar así impresión de existir el derecho a la crítica pública, pero el otro aspecto era muy diferente: tratábase de algún caso particular, donde la autoridad misma tenía interés en desembarazarse de algún director u otro empleado de alta categoría. En tal caso se permite a los obreros levantar su voz que luego no tarda el partido en aprovechar para sus fines propagandistas.

La propaganda comunista habla mucho de los "hogares de descanso" en los cuales pasa el obrero soviético sus vacaciones. No sabemos que queda todavía ahora de aquellos hogares, pues su mayoría se hallaba en la Crimea donde la guerra arrasó con todo. Pero lo que sabemos es que los permisos para ir allí daba el co-

Parte de los concurrentes al almuerzo social que organizó la sociedad "Eslovenia" en Avellaneda el 1. de agosto. — Figura entre ellos también el Pbro. Francisco Glavač, teniente de Dolores FCS.

Slika nam predstavlja veselo družbo na kolihah 1. avg. Prav tedaj se je med rojaki mudil tudi č. g. France Glavač (na sredini) ki deluje v Dolores FCS.

misario para la salud pública (ministro) y que a razón de 10.000 obreros correspondían 12. Ahora, como esos permisos pasaban por las manos de la comisión directiva de las fábricas, llegaron muy pocas hasta los simples obreros. Tan es así que el diario "Komsomolskaia Pravda" (Nº 93, 1937) afirma: "En nuestros descansos sólo se hallan jueces, directores y altos empleados y eso con los pases otorgados para los obreros".

Pero aunque le llegaría al obrero tal pase, no podría aprovecharlo, porque la vida en esos hogares costaba entre 625 y 900 rublos, de los cuales un obrero no disponía. La misma cosa es con los sanatorios que con el costo mensual entre atención médica, remedios y pensión sobrepasaba los 700 rublos mensuales.

El seguro para accidentes tampoco está en proporción de la necesidad. La subvención o la indemnización no se determina por la necesidad del caso sino por la calificación que se tiene de alguna persona en el concepto político de él. Los "Stahanovs", los "udarniki", los de grandes méritos para el partido comunista, son quienes reciben el importe completo, mientras que a los demás se les da entre 20 y 80 rublos por mes. Qué significa eso lo comprendemos, si sabemos que muy pobemente pudo vivir con 200 rublos mensuales. Por cierto que nadie tiene ganas de fingirse enfermo ni tampoco de adelantar su jubilación.

9a—La conclusión

La prometida igualdad de condiciones sociales para todos los ciudadanos del paraíso comunista se desvaneció. La culpa la tienen, según los proceres comunistas, los enemigos del proletariado y, lejos de reconocer el error del comunismo, exigen la fe ciega de sus víctimas y que hay que seguirse sacrificando hasta que desaparezcan los enemigos del proletariado y hasta que los obreros de todo el mundo lleguen a convencerse, de que sólo el comunismo puede salvarlos de los males de este

siglo. Quien se atreve a razonar con su propia cabeza, no tardará en experimentar qué son las "purgas" comunistas. Nadie tiene derecho de razonar de otra manera que el representante soviético en la conferencia económica internacional de Ginebra en 1927, camarada Osinski, quien presentó a los asombrados expertos de otras naciones cifras sencillísimas: en Rusia cada obrero trabaja 7 horas y 57 minutos por día. Ese resultado obtuvo el famoso estadista con sumar las horas de trabajo cumplido y dividir por el número de todos los trabajadores... En la misma manera presentó también el promedio del salario...

Así ha de razonar también el simple obrero, porque si se atreviera a presentar alguna exigencia para la mejora de sueldo el director le contestaría sencillamente que sumando todos los pagos y dividiendo con el número de los trabajadores de la empresa a él le paga más de lo que él mismo reclama... Ante tamaña lógica un verdadero comunista no debe sentir su propio estómago, sino que ha de ser feliz, si van llenos los de sus camaradas; debe inclinarse con gran reverencia, feliz, de poder servir a la causa "proletaria" con sufrir hambre. Ninguna religión impone a sus fieles sacrificios tan grandes y obediencia tan ciega como el comunismo en nombre del prometido paraíso proletario.

Por el momento el paraíso soviético está bastante mal, pues el obrero soviético, comparado con el obrero de los tiempos del zar, está peor. Mucho más mal sale todavía, si se lo compara con las condiciones sociales de cualquier país europeo o americano.

La protección social del obrero, las medidas de precaución, la libertad de acción, su dignidad humana, no están tan mal en ningún otro país del mundo como en el país del reinado del proletariado, donde el obrero es más esclavo y el "señor" más irresponsable de lo que jamás recordará historia.

TOLMIN-COLONIA PLOTIER.

Za vedno nas je zapustila naša mamica

† ANA MELINC por. Hoecker stara 64 let. Po daljšem bolehanju jo je zgrabila pljučnica in 21. julija je za vedno zatisnila oči, na zadnjo pot prav pripravljena, ter je sledila materi, ki je prav tam umrla pred pol leta.

Maša za rajno bo 19 sept.

Žaluoča družina Hoecker v Plotier-Neuquen.

RIHEMBERK - LJUBLJANA.

Iz Škrbcev je bil 72-letni

† ALOZIJA LISJAK

ki je za vedno zaprl oči v Ljubljani in bil prepeljan v Rihemberk, kjer je bil 27. junija položen k večnemu počitku.

Doma žalujejo za očetom sinovi Lojze, Stanko in Milan, ter hčere Helena (v samostanu) in Zofija. Tukaj pa sta Dominik in Andrej.

OD LJUBLJANE NA DOLENJSKO.

Nekoč so bili "furmani" gospodje. Zanimal denar se mu je dobro godilo doli po cestici proti Novmu mestcu.... Sedaj ne več tako, kot poroča dopis Slovenskega Poročevalca v Ljubljani z dne 13. jun.

"Na Grosupljem kmalu spoznaš, da ne boš postrežen in da se ne boš okrepčal. Gorke ali mrzle jedi ne dobis. Pivo in jabolčni sok, to se dobi; tako ti hitro pojazni uslužbenka. V njenih očeh vidis skromno željo, da bi se čim prej odte pot zanese v št. Vid pri Stični ter se v gostilni krajevnega odbora pod Ivančno gorico, kjer ti dobodušni gostilničar pojasi, da nima ničesar. Ko pa te pot zanese v št. Vid pri Stični ter se utrujen vsedeš v gostilno krajevnega odbora, se ti oči zaiskre ob pogledu na lepe prostore, pa si misliš: "O, tukaj pa bo nekaj". Toda kmalu spoznaš, da so se vsi naučili ene in iste besede: "Ni-namo" če sitnariš z raznimi vprašanji, ti uslužbenec ali uslužbenka vladljuno nokaže hrbet, kakor bi hotela reči: "Kaj si pa prišel!" Ti greš seveda naprej z ne najlepšim spominom na gostilno krajevnega odbora".

POEZIJE — GORICA. Pesnik Veneslav Sejavec je izdal pod naslovom "Bežni oblaki" zbirko novih liričnih pesmi, v kat. tiskarni v Gorici.

GOČE PRI VIPAVI. 29. junija je bil posvečen za mašnika č. g. dr. Stanko Živic, ki je imel novo mašo v Tramontu pri Padovi. Zbrala se je slovenska družina v Padovi, posebno visokošoleci, ki so mu zapeli tudi novomašno pesem v cerkvi in več drugih slovenskih na-

božnjih, zunaj pa potem tudi nekaj narodnih. Pač je bilo teško novomašniku, da ni mogel ne on domov, ne domači do njega za ta lepi praznik.

PREKMURJE, če daš zrnje, dobis bone. Brez bonov namreč ni mogoče nič kupiti, ker v prosti prodaji so cene nemogoče, po vezanih cenah se dobri le na bone. To je imelo tak vpliv, da so si Prekmurci odtrgali od ust najpotrebnjšo hrano, da na zimo ne bodo zmrzli in so nekatere vasi oddale celo več zrnja in jajc, kot je predpisano. Kdor nima kaj oddati, bo pa seveda ostal nag in lačen.

DOLINA pri Trstu. Cerkveno opravilo se je vršilo na dan Sv. Urha kot navadno. Bilo je tudi prvo sveto obhajilo. Ob tej priliki pa je vladala velika žalost, ker je župnik v zaporu in tisti, kateri so ga spravili vedo, da po krvici in zato vsi v tla gledajo, ker jih je sram.

SVETI IVAN V TRSTU. Slovenska šola je priredila lepo razstavo ročnih del. Zaključna predstava je bila zelo lepa. V slovenski šoli je spet začel prevladovati zdravi slovenskiuh in je velika večina otrok vedno hodila k nedeljski maši, kamor so jih tudi učitelji spremiščali, šola je imela 300 otrok.

Slovenska maša je ob 7. in 10. uri. Zelo lepa je bila procesija svetega Ivana, katere se je udeležila vsa mladina.

NABREŽINA. Slovesnosti prvega sv. obhajila je bila dvakrat. Slovenski otroci so jo imeli 22. junija, italijanski pa 6. junija,

STAROGORA. 4. julija so blagoslovili 17 m visok križ, ki bo vsako noč razsvetljen in bo viden na daleč po videnški škofiji, pa tudi čez mejo ga bodo mnoge vasi videle.

DOBERDOB. 8. julija sta zapela dva nova zvonova.

V D N E H G R O Z O T E

ZIVLJENJE ZA ČASA NEMŠKE OKUPACIJE

Slovenska zemlja je po laškem propadu leta 1943 imela tri gospodarje. Po glavnih mestih in prometnih križiščih so gospodarili Nemci, po manjših mestih in vaseh so imeli oblast v rokah domobranci, po hribovskih vaseh pa so imeli bolj ali manj besedo komunisti. Ljubljana in vsi večji kraji ob železnici Maribor-Trst so imeli nemške Orts-komandante. Nemci niso zaupali tu domobrancem. Novo mesto pa je bilo večjidel pod domobransko kontrolo prav tako tudi Kočevje in drugi večji kraji.

Partizani pa so si lastili kot svoje ozemlje vse bolj odmaknjene predele slovenske zemlje kot Cerkljansko, Banjško planoto, Bloke, Kočevsko Suho Krajino, Belo Krajino itd. Iz svojega ozemlja so udirali ropat na področja, ki so jih varovali domobranci. Kraji kjer so imeli absolutno oblast Nemci in kjer ni bilo domobrantskih posadk ali policije, pa od partizanov niso bili nikdar ogrojeni. Vasi, ki so bile sredi med partizanskim in domobranskim ozemljem pa so bile najbolj udarjene. Tam so hodili partizani najraje ropat, ker je bilo najbliže, tam so se vedno vrstile bitke med obema nasprotnikoma. Partizani so v takih obrobnih vaseh požgali vse večje hiše, zlasti pa razne društvene domove in sole, ker so se bali, da se ne bi nekega dne notri naseila domobrantska posadka in jim tako skrčila njihov teritorij.

V partizanskem teritoriju so ljudje živeli izključno od tega kar so pridelali sami. Toda še ta pridelek je bil manjši kot sicer, ker so bile ženske edina delovna moč. Kar je bilo možkih, so bili vsi ali domobranci ali pa partizani. Zares veliko telesno hibo je moral imeti možki, da ga ni nihče mobiliziral. Če je bil kdo kruljav, to ni bilo vedno zadosten vzrok. Saj partizani niso potrebovali elitnih čet, ki bi delale parado po mestih, ampak so potrebovali število. Celo partizanske bojne pesmi niso bile kake koračnice, kot so jih vajena naša ušesa, ampak boljše rečeno poskočnice, ker so morali skakati čez grmovje in robidovje. Zdravniška spričevala pri partizanih niso nič izdala. Kdor je nosil hlače je moral z njimi. Osnivali so nekake čete, ki so služile kot v nekdanji jugoslovanski vojski mule ali pa kot "jeipi" v amerikanski vojski. Njihova naloga je bila, da so nosili za partizane municijo in živež. Ta splošna mobilizacija pa je imela to slabo stran, da je partizanska vojska ob vsakem porazu bila ob ves živež in municijo, ker je nosači na begu niso mogli in tudi ne hoteli dohajati. Vsak je odvrgel svoj jtvor za prvim grmom in krenil po najbližji stezi v domačo vas, dokler ga spet niso staknili partizani in mobilizirali znova.

Ozemlje, kjer so se partizani počutili gospodarje so hoteli urediti čimbolj po vzoru ruskih kolhuzov. Da so ljudje prišli ob vse in bili vsi enaki v revščini, so poskrbeli že poporej kot so začeli uvajati novo oblast. Za prisiljeno vzgojo najboljši pomoček je lakota, ki celo leva naredi pokornega. Ljudje si niso vedeli s čim pomagati. Po moko v Furlanijo niso mogli, ker se ni izplačala. Koliko žensk je poskušalo, pa so jim partizani pobrali ves živež, ko so se vračale in jih še zaprli povrh, češ da samo pošto prenašajo domobrancem, in da sporčajo kje se nahajajo partizani, da bi jih domobranci prišli napast. Da bi pokazali, da skrb tudi za prehrano ljudstva so nekoč delili po 10 dkg sladkorja na osebo na mesec. To je bilo vse.

Človek pa ne živi samo od kruha. Ta beseda je prišla prav tudi partizanom. Ako so malo skrbeli za prehrano, so se pa toliko bolj brigali za duševno hrano. Da bi ljudje lažje prenašali lakoto in imeli manj časa za godrnjanje, so skoro vsak večer prirejali prireditve ali mitinge, kjer so govorili partizanski politični komi-

sarji, ter prepevale in igrale tovarišice partizanke. Da bi bolj vzbudili zanimanje so vedno postavljali datume, kdaj bo vojske konec.

V adventu so govorili, da bo z novim letom vojna končana. Ko ob novem letu ni bilo nič, so prestavili datum na veliko noč. Toda velika noč je minila, vojna je pa še trajala. Za kres bo gotovo! Toda tudi o kresu ni bilo nič. Ob trgovci bo konec, so napovedovali nato; pa je že bilo povrelo vino, vojna je pa še trajala.

"Do konca leta pa ne bo več trajala vojna", se je pridušal politkomisar. "Glavo si dam odrezati."

Ni si dal odrezati glave, vojske pa tudi ni bilo konec.

Ljudje so se naveličali teh prerokovanj in se pričeli norčevati.

"Konec vojne bo prvega."

"Katerega prvega, zakaj ravno prvega?"

"Zato ker vsi trdijo, da se bodo borili do zadnjega."

Ljudje so iz partizanskega ozemlja vedno pogosteje bežali v kraje kjer so imeli oblast domobranci. Saj doma itak niso imeli kaj jesti. Če so pa zbežali od doma so vedeli, da bodo dobili živila na karte in še dobriljudje jim bodo kaj dali. Še bolj kot živež pa so si želeli miru, ki ga na partizanskem ozemlju ni bilo nikdar. Če je šel kdo iz vasi v vas, je že bil obdolžen špijonaže in se je moral skrivati, ker ga je iskala partizanska policija VDV. Poleg tega pa stalno menjavanje gospodarjev. Partizani so se ob vsakem domobranskem pohodu umaknili. Vojska pa je vojski podobna. Vsak, ki vdere na sovražno ozemlje ravna z ljudstvom, kot da je istega mišljena kot pregnana vojska. Zato so toliko bolj bolela očitanja: "Vi ste komunisti!"

KAKO PA LJUDJE?

Preprosti kmečki ljudje niso bili ne rdeči ne beli. Bili so za mir, da bi lahko obdelovali zemljo, ki so jo podedovali od svojih očetov. Partizane so mrzili, ker so se norčevali iz njihove vere in surovo z njimi postopali. Domobravcev pa skrajna poznavali niso in so trepetali pred vsakim, kdor je vstopil v hišo s puško na rameni. Ko so spoznali da je namen domobravcev braniti zemljo in vero svojih očetov, so bili z vsem srecm zanje. To je pa že tudi zadostovalo, da so morali pobegniti od doma, če so si hoteli rešiti življenje, kadar so spet partizani zagospodarili.

V krajih, ki so bili pod varstvom domobrantskih posadk, je bilo boljše. Izobilja tudi tu ni bilo, toda ljudje so dobili vsaj nekaj živil na karte, tako da so s kupljenim in doma pridelanim shajali. Hodili so pa tudi v Furlanijo in od tam nosili moko, da niso imeli samo od danes do jutri.

Glede prehrane je bilo dosti slabše, odkar so dejelo zasedi Nemci. Prej so Italijani iz same napihnost, da pokažejo novo zasedenim krajem svoje bogastvo, pritrugavali svojim provincam in vozili živež v Ljubljano. Tedaj je bilo vsega še zadosti. Krušne karte so dobivali celo kmetje, ki pred vojno niso nikdar kupovali moke. Tedaj je živilsko karto dobil vsakdo, samo da se je prijavil zanjo.

Na razglasih je bilo sicer ukazano, da mora vsak prijaviti koliko pridelava in da sme vsak kmet obdržati za svojo uporabo le po 200 kg žita na osebo, drugo pa vse pod strogo kaznijo izročiti Prehranjevalnemu zavodu v Ljubljani, ali "Prevodu", kakor so ga ljudje imenovali. Tudi je bilo treba oddati ves pridelek krompirja in bi se smelo obdržati doma le po 80 kg na osebo. Na 6 oseb je bilo dovoljeno zaklati samo enega prašiča.

Ljudje so se seveda na vse načine izmikali tem obveznostim. Nekateri so pridelek, ki je presegal zakopalni, drugi so prijavili, da jim je pridelek uničila suša, črv ali našli kak drug izgovor.

Ko pa so po laškem polomu deželo zasedli Nemci, pa je bil takoj glede nakupa in prodaje živil uveden strožji red. Nemci so takoj zahtevali, naj si dežela pomaga sama in živi od pridelkov, ki jih pridela sama.

To pa je bilo v Sloveniji nemogoče. Saj nam vse statistike slovenskega gospodarstva dokazujojo, da so bile vse slovenske pokrajine glede živil pasivne, razen Prekmurja, ki vsaj žita pridela dovolj za svojo lastno uporabo.

Druga težava pa je bila v tem, ker je bila delovna moč na kmetijah tako zmanjšana. Saj si v nekaterih vaseh zastonj iskal možkega. Po krajih, kjer so bile domobranske posadke, so domobranci hodili pomagati na delo na polju, da je bilo več zemlje obdelane. Ni pa imel slovenski kmet tistega veselja do dela kot v mirnem času, ker nihče ni vedel zakaj bi delal. Čež noč je pridivjala preko vasi bojna vihra in zjutri se je znašel siromak brez strehe, brez živeža in z vničeno letino.

Vsa preskrba z živežem je bila zdaj na ramah Slovencev samih, da si pomagajo kakor si vedo in znajo. Nemci so obljudibili, da bodo dali živež kakor sladkor, moko, riž, itd., cesar Slovenija ne pridela, toda le v zameno za pridelke, ki jih je Slovenija zmožna pridelati in izvažati. Kot take so navedli sadje, vino, žganje, meso, slanino in les.

Toda kje vsega tega dobiti v Sloveniji v tem času, ko je krvavela v revolucioni. Dobiti les je bilo skoraj nemogoče, ker si nihče ni upal v gozd; marsikdo še za lastno uporabo ne, ker se je bal tam srečati s partizani. Tako se je zgodilo, da je prezevala Ljubljana in celo druge kraje, ki stoje takorekoč sredi gozdov.

Isto je bilo z vinom. Slovenske vinske gorice so v hribih, kjer so pa večinoma stolovali partizani in je bilo treba iti po vino a gore z močno oboroženo vojsko. Povrh tega pa so si tudi partizani privoščili obilo vinske kapljice — po zgledu Mice Kovačeve seveda.

Uradništvo, ki je imelo na skrbi prehrano, si je belilo glavo, kako prehraniti tisti del Slovencev, ki niso kmetje in tudi najti nekaj v zameno za ivež, ki ga Slovenija ne pridela.

K sreči so Nemci z ustanovitvijo Jadranskega Primorja uredili, da je bila Slovenska Primorska z Ljubljansko pokrajino gospodarsko še vedno naslonjena na Italijo in so zaradi tega Italijani, ne da bi imeli v teh krajih kako odločilno besedo, morali še vedno dajati živež in plačevati vse stroške okupacije. Lira je zaradi tega še ostala v veljavi in leta in pol nemške okupacije Nemcem ni prišlo na mar, da bi vsiljevali svoj denar.

Tako je bila italijanska državna banka prisiljena plačevati slovensko uradništvo in vzdrževati slovensko domobrantsko vojsko. Tega Italija seveda ni bila vesela in se je na vse načine hotela izmikati. Toda vedno je imela Ljubljanska pokrajina nekaj odprtih računov. In tak račun so bile domobranske plače.

Ker je bila Italija prisiljena vzdrževati slovensko domobranstvo, se je zadolžila pri Ljubljanski pokrajini vsak dan za najmanj 3 miljone Lir. Na ta način je Ljubljanski Prevod kupoval moko in koruzo v Italiji.

Če ne bi bilo tega, bi otroci, starčki in slovenske žene pomrle od lakote, ne samo tiste, ki so rödile "izdalce-domobrance", ampak tudi tiste ki so rodile partizane.

Tako je bilo pod italijansko fašistično okupacijo. Italijanski uradniki so se bolj brigali, da je v njih kuhinjo priromala kaka tolsta kokoš, kot pa da se izpolnjujejo ukazi in razglasni, ki so v slovenskem in laškem jeziku viseli nabiti po zidovih in drevesih. Tudi se jim je zdela važnejša naloga širiti "laško tisočletno kulturo", za katero pa so bile dovzetne edino vojaške vlačuge.

Če bi slovensko domobranstvo ves čas svojega obstoja samo lenarilo, bi naredilo vseeno okupatorjem več škode, kot pa so jo partizani z svojim draženjem okupatorja.

Res je, da so domobranci dobivali od Italianov izdatno podnoro, a dobil jo je ves narod, Italijo je pa to dragoo stalo in ji silno škoodvalo.

ČRNA BORZA.

Med vojno se je razvila trgovina, ki smo ji rekli "črna borza". Trgovec, ki je imel na videz nrazeno trgovino je dobremu znancu za dober denar prinesel blaga kakršnega si je poželel. Trgovina se je pomaknila za stoletia nazaj, ko se je daialo blago za blago in nič za denar. Kmet, ki je šel v mesto, je vtaknil v torbo kos slanine in že so mu bila vsa vrata in vsi predali odprti. Beseda "mezati" je prišla do popolnega izraza.

Na črni borzi je bila vsaka reč vsaj desetkrat dražja. Zato so se ukvarjali vsi stanovi in vseh vrst trgovci. Urar je imel na prodai tudi slanino, ker ur ni hotel popravljati drugače kot za slanino; čevljar je imel kože in maslo; krojač prav tako.

Nekdo je na cesti čisto nedolžno prodajal zobotrebce, zraven pa nprinomil, da ima tudi nekaj za vinsta, da je potem kaj trebiti. In iz nekoliko odebelenje hlačnice je privleklo svinjsko gnjat.

V tistem času je bila najbolji snoščovana oseba kmet in najplemenitejša žival prašič. Meščani so vrtali po stareh zapiskih in izročilih, kje je njih izvor in kje so njih soordnniki.

Največja reweža sta bila delavec in uradnik. Uradnik ni med svojimi akti našel nič užitnega, razen če je bil v službi pri Prevodu. Nekoliko boljše je bilo za delavce, zlasti za podjetnejše. Iz delavca v usnjarni je čež noč postal trgovec z usnjem. Saj je bilo v vsaki fabriki navada, da so delavcem dali nekaj plače v denariju in nekaj v blagu, da ga je lahko zamenjal za živila.

Ker je živeža tako primanjkovalo so tudi v Ljubljani vse parke spremenili v vrtove. V Zvezdi je rastla solata in paradižniki. V Tivoli pa je bila kar cela farma. V botaničnem vrtu ljubljanske univerze je bila najbolji občudovana rastlina fižol in grah. Na muzejskem vrtu, na grajski rebri, vsepovsod krompir, zelje, fižol.

Ker je bila črna borza že tako razširjena, da "Prevod" za redno preskrbo ljudstva ni mogel dobivati mesa, masti in drugih pridelkov na noben način, je bil prisiljen uporabljati način črne borze tudi zase.

V vseh krajih, kjer je bila občina, so uredili "Prevodove" trgovine. Če je kmet hotel dobiti sol, tobak, kvas, vžigalice itd. je moral zato prnesti masla, mōke, jajc, masti itd. Vse kar je potreboval za svoj dom je dobil po nizki uradno določeni ceni, če je tudi svoje pridelke dal po isti ceni.

Kmetje so radi kupovali tu, ker so za poceni prodano tudi poceni kupili, vedeli pa, da z oblastmi ne bodo imeli sitnosti zaradi tega.

Ko sem se že toliko razpisal o bojih s partizani, o njih spletkah in no procvitnu črno borzo, pa naj omenim še

KULTURNO ŽIVLJENJE POD OKUPACIJO.

Pod Lahi je vsako slovensko kulturno življenje zamrlo, razen nekaj knjižnih izdaj raznih prevodov.

Šole so še ostale slovenske, toda povsod so silili mladi. no, naj se vpiše v fašistične organizacije. Toda brez uspeha. Na univerzi so celo zaprli nekaj oddelkov, ker se akademiki niso hoteli vpisati v fašistično organizacijo.

Ko smo prišli pod nemško zasedbo. Nemci niso nikogar silili v nemške organizacije, pač pa so ovirali kakršnokoli slovensko gibanje. Ljubljanska univerza je s prihodom Nemcev nehala s predavanji, prav tako je bila tudi šola na gimnazijah vedno bolj skrčena.

Ni pa bilo to toliko zaradi preganjanja slovenske kulture kot radi potrebe delavcev za TOT. Kdor ni bil pri domobrancih ali pa zaposlen v industriji, važi za vojsko, ali v poljedelstvu, je vsak moral v TOT.

Tako so vsi ljubljanski gospodiči, ki zaradi "narodne zavesti" niso marali med "izdajalce domobranice" šli rajši k TOT-u in so kopali jarke za nemško vojsko.

Sicer pa danes ni več potrebno dopovedovati, zakaj so nekateri tako neumno trobili v vse druge robove, samo v slovenskega ne. Kdor ima glavo na pravem koncu, te stvari sedaj že labko razume. Doma jih sedaj strašno dobro umejo in čutijo.

"Danes meni jutri tebi", pravi naš pregovor.

Včeraj so Ofarji vpili na nas: "izdajalci, hlapci kapitalizma, morilci lastnih bratov". Danes pa, ko je spregovoril Stalin in bruha ogenj na izdajalce, hlapce kapitalizma in morilce pa te besede ne veljajo nam slo-

AVELLANEDA. 8. aug. se je zbrala obilna družba prijateljev blagega očeta KLEKLA, za katerega je bila ta dan sv. maša.

PROCESIJA na praznik Marije Vnebovzete je zbrala pod slovensko zastavo tako veliko naših rojakov, da je zbuljalo to splošno pozornost.

KAJ SE GODI V RADMOŽANSKEM LOGU

Lansko jesen pa tudi ešče celo letošnjo zimo se je med prekmurskimi Slovenci dosta gučalo, ka bi se v radmožanskem logi brž Marija prikaževala. Objavimo tudi nekaj pisem, ki so jih s staroga kraja pisali svojim ljudem v Ameriko. Sodbo od vsega toga pa imejmo kak so jo gospod Klekl in drugi duhovniki povedali. Ne pravijo, ka je to ne istina, liki tudi ne, ka je istina. "Cerkev čaka, naj Bog svoje prtri, če je od njega".

Leta 1947. 15. jun. se je starozemu (78 let) Vogri v radmožanskem logi nad nekšim hrastom prikazala Marija. Tudi deci i potli ešče mnogim drugim. Kda se je razvedilo, so velke množice naroča vsakši den hodile gledat. Tudi iz oddaljenih krajov (Maribor, Celje, Zagreb, Belgrad). Svetlubo so vidili mnogi, Marijo eli druge svete reči pa tudi dosta, liki kako različno. Kda se je začnolo prikažovati, je ljudstvo od straha, veselja i želje ka bi videli, glastno molilo, jokalo, brečalo. Nato je oljast začnola z miličari narod preganjati, ar zakon ne dovoli, ka bi se ljudstvo po mili voli zbiralo. Narod so lovili, zapirali in ga na prisilno delo pelali. Prepoved izda stoji. Od letos nemamo poročil, če hodijo izda gledat. Miličari so tudi vidili svetlubo, so pa ljudstvi pravili, ka to Američani z radiom delajo.

č. g. Klekl so pisali 3. januara 1948:

V černom logi nega nikših čud. Nešteri so vidili prikazni, a samo nešteri, cerkev ne ešče preiskala te zadeve i točnoga nikaj ne vemo. Narod je s tem sfalo, da je mesto zapovedane meše po

venskim domobrancem, ampak Ofarjem in vsem, ki tropijo v njih rog.

Zato mirne duše neham popisovati vse rdeče slparije jugoslovanskih in slovenskih komunistov, ker ga bo "tovariš Stalin" bolje opravil, ker njemu bo marsikdo raje verjel kot meni.

Nace Hladnik

Zgodovinska slika iz leta 1931. Belokrajski fantje z dr. Korošcem na Mirni gori. Sredi poslanec Jože Nemanič.

nedelaj i svetkaj hodo k hrasti. To je proti bojoj zapovedi. Takške prikazni so bile tudi na Hrvatskom i v Dalmaciji. Cerkev svojega stališča ne odkrila, ne nikaj preiskala, je tiko, čaka, naj Bog svoje potrdi če je od njega. Marija je v Fatimi oblubila, da njeno Srce premaga buđobijo sveta, če bomo verno Bogu služili. Od nas zavisi. Pokora reši svet.

Objavimo nekaj poročil:

STARÍ KRAJ. sept. 17. 1947. Ljubljena sestra, razmi dobro ka ti pišem. Ne zosagajte se. Prečti vsakom eto moje pismo. Zdaj ti pišem od veselja. Razmi, kaj ti pišem. Ti znaš, kde je to. Tam doli v banučkom logi se je Marija prikazala. Vsakši dan na jezere i jezere ljudi ide te gledat. So takši, dekle, ženske, kda vidi, te dol spadne na zemljo. So na takši k ne vidijo. Tak se vidi Marija, mati Jezusa s sinčkom in sveti Jožef. Drugi vidijo Marijo svetoga člsla, kapelico z Marijo, dve križni drevi i zastavo. To je eden radmožanski Vogrin 78 let star prvi vidi, te pa tri deklice radmožanske. Ve so vse zavrlji, ka so to ven dati. Vsakši den idejo trume gledat to mesto. Tu nidaleč v radmožanskem logi na ednom hrasti. Tak pravijo, ki so videli, ka prihaja odkraja velika svetloba v zraki. Toda jaz sam toga ne vidi.

STARÍ KRAJ. 1. okt. 1947. V tom mamo velko veselje, ka se nam Marija skaže, pa Jezus, pa sveti Jožef, pa križ, pa sveto Trojstvo, pa angeli, na velika svetloba. Jaz sam tudi vidila Marijo. Vse v belom gnanti pa je mela simeka na rokaj ne levaj roki. Videla sam lepi beli križ pa pod njim rože. Videla sam svetlost, tak če bi se neba odmrla. Ne smo mogli ta gledati. To se skažeje v logi blizu pri Radmožancu nad tremi hrasti. Ta hodil gledat to na jezere ljudi, že je več ljudstva zvedelo pa se po mašinaj ta vozijo gledat. Tam je vsaki den pun log ljudi, še vnoči tan so. To se najprle skazalo na Vidov den ednioni starček. To jemi znan Bog takšo miseo dao, ka naj ta ide sedit pod

METLIKA - ŽELEBEJ - BOŽAKOVO. Po mnogih bridkih preskušnjah, po zavednen: boju za pravice slovenske Bele krajine za katoliška načela svoje ožje domovine, je dokončal življensko pot 66-letni

† MARTIN NEMANIČ

ki je bil več let narodni poslanec in med najpomembnejšimi voditelji političnega ter gospodarskega življenja v Beli Krajini, posebno v Metliki.

Bridke preskušnje so ga čakale zadnja leta, ko so ga tirali v zapor in mu na vse načine nagajali.

Slednjič je vzel slovo in zapustil v bridki žalosti ne le svojo ljubljeno družino, temveč vso vas, faro in okolico ter vse prijatelje, katerih je imel mnogo med najuplivnejšimi možmi. Saj je njegova zidanica bila poznana vseširom, njegov dom pa je bil streha vsem slovenskim popotnikom.

1. avgusta je bil pogreb, kakrvenega se zlepa ne vidi.

Maša zanj bo na Avellanedi 12. septembra.

tisti rast. Tan je sedo pod tistin rastom i molo čislo. Pa si premislavao, ka je starci pa velki sirmak, da ga nišče ne poštuje. Potem mu je pa brado gor rivalo, ka naj gleda gori. Pa je Marijo vido. Te je pa zazvao dvoje dece, ka so trije videli. Njemi ne bi verovali eli pa je ne on vupao vendati. Deca se pa vidala, te so je pa zavrlji vse tri. Te pa ljudstvo zvedelo. Vsikdar den za dnevom več je prišlo gledat. Pa se vsaki den skaževalo vsefele formo. Edni so videli, takši pa več bilo, ka so nej videli. Tisti so pa te nej verovali, ka bi kaj blo. Nato so se že iz Zagreba, iz Maribora, iz Celja vozili gledati. Včasih je pun log bio biciklov, ljudi — kak na Telovo. Edne so tak nore bile, ka je te jokala, ka je nakla spadnola, kda je (Nadaljuje na strani 142)

Romero Aplastado

Esta novelita de Muaser, joven escritor esloveno es una ilustración de lo que han pasado millares de eslovenos deportados durante la guerra por los invasores. Según el modo de pensar de ellos, la persona humana no vale más que un brote de cualquier yuyo.

Rab, Gonars, Belsen, Dachau han sido mataderos de los cuales muy pocos eslovenos regresaron.

Martín Vozel regresaba hacia su patria del campo, donde estuvo internado. ¡A su casa! ¡A su dulce hogar!

En el horizonte, detrás de él se perdía el camino blanco en la lejanía confusa de la llanura italiana; delante de él la carretera se internaba en un verde bosque. Los campos que travesaba estaban blancos de polvo; mugriento y cansado seguía Martín. Sus lastimados pies le sangraban en llagas abiertas, la camisa empapada de sudor, se le caía en pedazos.

¡Oh! ¡Que lejos estaba todavía la casa! Camina y camina, descansa un rato, toma un trozo de pan que dió un alma caritativa, y un sorbo de agua; ¡Adelante, siempre adelante... Dos horas de marcha y —son cinco kilómetros!— Faltan todavía cien y más aún...

Martín está terriblemente cansado. Los pies le tambalean, las rodillas le flaquean. Solo merced a su energética voluntad Martín sigue andando.

Martín Vozel tiene su casita, su campito, y un claro, donde desmontó los arbustos para convertirlo en huerta.

El vecino Benka le ofreció ese lote. No es caro y puedes convertirlo en la tierra más fértil. ¡Aprovecha la oportunidad! ¡Cómpralo!

Tardaba Martín en decidirse. Hay demasiados arbustos y malezas. En fin, Martín se decidió. Poco a poco sacará las raíces convirtiendo el monte en campo. Así fué que Martín desembolsó hasta la última moneda, para realizar la compra.

“Para qué te servirán esas malezas, se le reían los vecinos, haciendo bromas. Podlesnik”. ¡Lo convirterás en un parque, verdad?

“No te burles de mí. Ya verás una huerta tan hermosa que tendrás envidia. Ya no tendré luego que pedirte pan a tí...

La gente le hacía bromas a Martín, creyéndolo loco. ¡Cómo se le ocurría la idea de hacer huerta de esas malezas, llenas de piedras y espinas? ¡Martín está mal de la cabeza!

Pero Martín no hacía caso de ello. Ni bien apuntaba el día, ya trabajaba con el hacha y el pico, desmontando, desarraigando y arancando espinas, arbustos, troncos, rocas y raíces. Apenas si se dió tiempo para engullir rápidamente la comida. Las pilas de combustible bien atado y alineada de leña al borde del lote, han sido prueba visible para todos de su labor infatigable. La gente no acertó a divisar también el trabajo que quedó tapado debajo de las malezas y yuyales que seguían creciendo.

No comprendieron la intención bien calculada de Martín que, a su vez, se reía de aquellos que le chocaban.

Llegó el otoño. Las malezas y los yuyos se marchitaron y Martín rodeó todo el lote con una cinta de cierto ancho, limpiándola de todo material inflamable. Los sarmientos y las malezas estaban cada día más secos ayudando así a completar el proyecto de Martín.

Los vecinos no se dieron cuenta todavía que iba a hacer Martín “¡Eres brujo y preparas el círculo pa-

ra las hechicerías? Así se reían de él un poco por burla, otro poco por envidia. Martín no les llevaba el apunte. Sólo le importaba, que opinaba de él su Mieika, sirviente de Blazon. Sólo a ella le reveló su intención y más todavía: Cuando el lote esté desmontado y allanado, tendrá allí su mejor campo y cuando siembre el trigo; luego se casarán.

Un hermoso día otoñal, ya resecos todos los yuyos y restos de espinas y arbustos, trajo un atado de paja, para ponerles fuego. Martín calculó bien. En nombre de Dios y encomendándose a las almas del purgatorio prendió el fósforo. El viento sopló y el fuego se precipitó atraves del monte, devorando ávidamente las hojarascas. A pesar de las precauciones tomadas Martín un poco de miedo, de que el incendio saliera fuera de su límite, si bien la cintura aisladora la hizo bien ancha. Por si fuera necesario, preparó también unos baldes de agua.

No los precisaba. Pero el pueblo no tardó en alarmarse. Sin saber de que se trataba, hasta tocaron alarma las campanas. El vecino Pelak vino corriendo y gritando como un energúmeno. Su bosque linda con el terreno ardiente. Tenía miedo del incendio.

Martín le recibió con una sonrisa:

“No se aflija, vecino. Nada le va a pasar, mi hechicería marcha bien y creo que hasta me rendirá un buen tesoro, sin la intervención del demonio y del círculo encantado.

Efectivamente, salió Martín con la suya. El fuego no pasó la cintura, consumió toda la hojarasca y dejó detrás suyo una gran capa de cenizas, que sirvieron de abono para la primera siembra, que luego hizo Martín, en su flamante huerta.

Tres semanas después de haber cumplido esta hazaña, asistió todo el pueblo en la iglesia de San Nicolás al casamiento de Martín y Mieika.

Pero mientras tanto han sucedido cosas muy graves. La gran guerra seguía con sus estragos. El pueblo empezó a levantarse contra el invasor y antes de haber podido Martín recoger la primera cosecha, y ¡qué prometedora era! apareció en su casa una patrulla italiana. Ni pedidos, ni lágrimas, ni gemidos de la esposa, ni la resistencia y la grave palabra de Martín surtieron efecto. Con decenas de miles de eslovenos lo llevaron al campo de concentración de Gonars. Lo último que se le ocurrió a Mieika fué entregarle una ramita de romero, que Martín cuidaba luego como su mayor tesoro, el más vivo recuerdo de su esposa.

Hace tres años que sucedió eso. Hoy regresa Martín a su casa, donde lo espera su fiel mujer y su hijito Martín, que nació ya en su ausencia.

¡Ay! ¡Qué largo es el camino! Martín no puede ya caminar más que tres kilómetros por hora, y con qué esfuerzo sobrehumano... Y ¡cómo estaría su querida huerta? ¡Cómo pensarán ahora de él, sus vecinos?... eran problemas que lo atormentaban. O sí se arrastra Martín extenuado hasta el extremo, pero su voluntad es más fuerte que la debilidad de su cuerpo.

Así pasó por Goricia y Vipava hasta Postojna. Esforzándose más todavía, se sintió agotado. Buscó refugio en un granero, donde descansó, sin saber cuánto tiempo. Luego, una ráfaga de viento lo despertó y, sintiéndose fortalecido, emprendió la penosa marcha, tanto más fatigosa porque el hambre se hizo sentir, insostenible. Con sus pies, en una llaga, vendados con trapos, abandonando sus zapatos, pues ni valían la pena, ni podía llevar tanto peso, se encaminó con paso lento completamente marcado. Sintióse afiebrado y con un dolor agudo en el pecho,

"Ya pasará. El sol me infundirá fuerza; caminando venceré el resfío" así se daba valor Martín, pero a pesar suyo, pronto se vió obligado a desviar de la carretera y descansar a un costado del camino.

Su mal era mayor que la fuerza de su voluntad. Habrá sido sueño o delirio. Lo cierto es que de pronto vió llegar desde lejos y cada vez más cerca a su buena mujercita conduciendo a su hijito. ¡Qué alegría! ¡Qué hermosa que era ella! ¡Qué hombrecito el hijito, el Martinito... Martín sonríe. Por fin terminará el largo martirio...

En eso siente Martín un saudón. Un buen carretero baja de su carro, viendo al hombre desmayado.

"¡Adonde va usted, hombre?" le gritaba el desconocido que cumplía la misión del samaritano. "¡Quiere subir! Lo llevo. Voy hacia Ljubljana".

Martín le sonríe y ayudado por el carretero sube al carro, donde se acomoda lo mejor que puede.

Con marcha rápida siguieron el camino. Pero Martín se sentía cada vez peor. Ya no pudo contemplar la campaña tan parecida a la de su aldea o que quizás lo era. No vió las casitas, las arboledas, las lomas que desfilaban ante él. Ya no veía más que lo oscuro y atraves de ello las caras de su esposa y de su hijito.

En ese momento paró el carretero. Quiso ver que le pasaba a su protejido. Martín abrió los ojos. Se incorporó un poco, pero nada más que para vomitar un chorro de sangre y desplomarse desmayado.

Se horrorizó el buen hombre. Con una mirada penetrante miraron los caballos hacia atrás. El monte, que atravesaban, quedó silencioso... No se oía más que los estertores del moribundo.

¿Qué hacer? Es un cristiano que no puede morir como un perro sin eruz y sin luz, así pensó el buen hombre y sin tardar arreó los caballos para llevarlo rápidamente hacia el próximo pueblo, para que le administraran los santos sacramentos, si Dios quiere.

Estaba sin vida el desconocido viandante que regresaba de Gonars, cuando llegaron hasta la próxima iglesia, donde el sacerdote le administró condicionalmente los santos oleos y rezó para el descanso del alma.

MONS. ROZMAN EN USA

Mons Dr. Gregorio Rozman, el más grande entre los obispos católicos yugoslavos, contemporáneos, pues él fué el primero que levantó intrépido su voz de alarma contra el peligro comunista, y concentró en rededor suyo a los eslovenos, en cuyo centro, en Liubliana, tenía su sede obispal, llegó, después de muchísimos sufrimientos por la confiscación a USA.

En base a las encíclicas pontificias fundó él su grave palabra y sus pastorales, haciendo frente al invasor alemán e italiano como también a las intrigas comunistas. Al venir el derumbe de 1945, los fieles y el clero lo obligaron a retirarse del país, previendo su martirio en el caso de quedarse. Efectivamente era él siempre el blanco de furiosos ataques y asechanzas, condenado en su ausencia a 18 años de cárcel.

Recién en julio de este año lograron sus amigos obtenerle la posibilidad de entrar a la América del Norte, donde hay un gran número de eslovenos, que tienen allí un centenar de parroquias nacionales, especialmente numerosos en Cleveland, donde hay 80.000 eslovenos.

Allí tiene actualmente su paradero Mons Dr. Gregorio Rozman, digno sucesor de los grandes confesores obispos

de los tiempos de las persecuciones cristianas. El pueblo le tributó una acogida triunfal, para indemnizarlo siquiera un poco de todos los insultos e injurias que sufrió en los últimos seis años.

Mons. dr. Gregorio Rožman en el viaje de la visita pastoral atravesando una aldea.

Pred 17 leti. V Slamni vasi nad Metliko. škof dr. Gregorij Rožman na potu v Radovico.

Pero ¿qué hacer con el cadáver? ¿Quién es? ¿tiene algunos documentos?

No le hallaron nada. En su bolsillo había un rosario y un misterioso atado de hojas secas.

¿Qué será esto? se preguntaban todos curiosos.

Era un ramito de romero, aquel romero que le entregó al despedirse de él su esposa como el último recuerdo. Pero ¿qué sabían ellos de eso? ¿Cómo podrían sospechar cuantos sentimientos nobles, cuantos pensamientos y cariños se reunían en esas hojitas resecas? No se imaginaban de dónde venían, ni cuanto tiempo acompañaban al desconocido, ni se les ocurrió que esas hojitas resecas y el rosario eran la única documentación del desconocido pasajero del quien sólo se sabía de que volvía del lugubre campo de confinados en Gonars, donde había sufrido cosas indecibles y donde le habían quitado toda documentación, menos aquellos dos recuerdos, de los cuales uno lo unía con el cielo, el otro con su lejano hogar y patria; esos dos objetos sólo pudo conservar, porque a los que le requisaron no les llamaron la atención.

Unas hojas resecas de romero. ¿Quién les daría importancia? Allá se cayo al suelo el tan cuidadosamente guardado ramito y cuando el carro se movió, la aplastó la rueda...

Allí, en un cementerio desconocido, halló Martín su último reposo, sin que nadie supiera que nombre ponerle a la eruz sepulcral, sin que su buena esposa e hijito jamás pudieran llegar a saber dónde descansa... aunque a poca distancia de su casa.

Y cuantos miles hallaron su último reposo en una zanja común, debajo de un árbol o en un precipicio sin eruz y sin nombre ni número.

¡Cuántas vidas en flor han caído víctimas del odio y la malicia!

¡Cuántas esposas quedaron viudas!

¡Cuántos hijos huérfanos!

Y es porque el verdadero amor sacrificado, que simboliza el romero, se marchitó y fué tirado a la basura.

V Gospodu je zaspal 7. avgusta.

† P. Rafael Capurso
gvardijan hrvaške frančiškanske
hiše v José Ingenieros FCP.

Z neumorno pridnostjo in s svetim življenjem je svoj apostolski posel vršil prav do zadnje ure, kot nepričakovano izročil Bogu svojo dušo.

Prevzvišeni škof Mons. dr. Gregorij Rožman, so po mnogih bridkostih in ponizanjih bili slednjič rešeni nevarnih zalezovalcev in šikan. V juliju so z avionom prispeli v Sev. Ameriko. Rojaki v Clevelandu so jim priredili veličasten sprejem in so s tem dokazali, da so vse komunistične laži zavrgli.

Škofu dr. Gregorju Rožmanu gre ta čast, da je prvi javno in na ves glas povedal, kaj je O.F. in komunizem. Tisti Slovenci, ki so ga tedaj smešili in obrekovali, sedaj priznajo svojo zmotno, in prosijo Boga, da bi kmalu ta sveti in priljubljeni škof mogel nazaj v domovino in bodo poljubljali tla kamor bo stopila njegova noga.

ČRNI VRH. 25. jul. je bila nova maša č. g. FRANCA RUPNIK. čeprav je vreme nagajalo, je bilo silnega ljudstva. Za to priliko je bila napol pogorela cerkev obnovljena in je prekrasna. Popravili so jo z "udarniškim" delom.

kaj videla te so ovim kazali: "to, to, ta gledajte!" Šteri so Marijo zvali, šteri so Boga molili. Eden cigan je tudi vido i gori roke držao: "Molte Boga, molte! Nevejte Boga moliti!" Eden je vido nartvečko drevo pa je bilo njegovo ime gor zapisano. Moja cij je pa vidila Marijo tak veliko kak je nasa v oltari. Imela je takšo krono na glavi kak naša ima v oltari. Imela je v roki čislo, rjava. Tak je krej od nje stalo, ko je sakše zrno posebi vidila. Poleg nje pa je bio čaren križ. Vse se skazuje: betleemske jaslice, cela familija, sveto Trojstvo, angeli, kapela. Zdaj nas pa več ne pustijo kocj gledat mitičarje. Ka je več straza. Osem jih strazi.

BLOKE. Jože Previl iz Hudega vrha je bil razglašen v časopisih kot "izkorisčevalc", ker je prodal rabljeno kolo Anici Lavrič za 10.500 Din.

CERKLJE OB KRKI. častitljivi župnik Jakob žust še živi in tudi ljudi svari pred slabo družbo. S tem si je zasluzil čast, da ga je časopisje "razkrinkalo kot ljudskega sovražnika".

CERKLJE PRI KANJU. Imajo še vedno župnika č. g. černilca. Na Sp. Brniku je stari kanonik Grasic in upokojeni župnik Dolinar. Trgovec Raudanovič, ki se je držal tega, da "se partizanom ni dobro zameriti, domobranici bodo pa že odpustili", je sedaj kijan svojim ogromnim dajatvam za partizane prišel v nevšečnost, ker jim diši trgovina. Šel je v luknjo za nekaj časa.

TRBOVLJE. 27. maja so trboveljski komunisti "razkrinkali" svojega župnika č. g. Golograncu. To poimeni, da so tisti dan imeli meeting, na katerem so "množično" iskali s čim svojega župnika zatoziti in seveda v luknjo spraviti. Zahtevali so tudi od škofa, da ga mora prestaviti. Ljudje pa pravijo, da imajo svojega župnika sedaj že mnogo raje in da ga bodo branili tudi taki, ki so bili preje komunisti, a sedaj vidijo, da so bili v svojem upanju varani in da je boljše tisto, kar Cerkev uči, kot pa lažnjivi marksizem.

SMARTNO pri **LITIJI** je tudi polno trgovcev špekulantov. Leskovec Ana je na ta račun dobila 3 leta, sreč Franc Ž. Rebec Janko in Volk Martin iz Litije pa po 1 leto zapora, ker so pri njih nastri nekaj blaga prikrivati. Seveda so jim obenem tudi vse vzeli. Tako počasi "državne trgovine" dobivajo vse v roke.

ČRNOMELJ - METLIKA - SEMIČ. 26. junija je bil obsojen na zaplembo in zapor Derganc Franc iz Semiča in Grabrijan Ivan iz Metlike.

TREBNJE. V delu se je smrtno posrečil monter državnih elektrarn Seidel Karel.

JULIJ BETETO, slovenski operni pevec, obhaja 45-letnico svojega odrskega delovanja. On je tudi učitelj premnogih mladih pevskih talentov.

MARIBOR. č. g. **LUDVIK JEZA**, kaplan iz Šent Ruperta v Slovenskih Goricah, je bil obsojen na 7 let, češ da je vedel za nekatere člane "Matjaževe vojske", pa jih ni naznani. Duhovnik pri razpravi ni podal nobene izjave, razen da ga veže spovedna molčenost. Obtožen je tudi, da je napovedoval skorajšnji padec režima.

NOVO MESTO - KANDIJA. Kdo ni poznal bolnišnice usmiljenih bratov, v kateri je toliko tisočev ljudi iskalno zdravje in našlo ljubeznjivo postrežbo. Sedaj so bili bratje proglašeni za "protljudske" in jim je bila bolnišnica vzeta. Bilo je tam še 6 bratov.

DEVICA MARIJA V POLJU. župnik je odšoten, pač pa sta dva kaplana

(župnik je v begunstvu). Župnišče je veliko in zato je oblast segla po njem in ima sedaj tam svoje urade. Za župnišče in pisarno za oba kaplana in kuharico ter za pisarno so pustili samo dve sobi in kuhinjo.

BRANJEVKE V LJUBLJANI so odšlej tudi državne. Vsak štant je odslej državni urad, ker prodajajo sedaj v imenu države in državno blago.

LJUBLJANA ima samo še 7 svobodnih gostiln, vse druge so že državne. Slamic, Figovec, činkole, Sokol, Kolovrat in Kajlež so sedaj že podprtavljeni.

KAKO JE Z VERO V JUGOSLAVIJI. žena, ki je pred kratkim prišla iz Primorskega, je povedala tote: Cerkve niso zaprte in tudi maša je, če imajo še duhovnika. V cerkev pa ljudje hodijo mnogo bolj kot kdaj. Taki, kateri nikoli niso mislili na mašo, je ne zamude nikoli. Ljudje jokajo in molijo, da bi jih Bog čim preje rešil velike stiske, v kateri so.

Bodo rekli nekateri: Torej le res ni vera preganjana. In je res, da so se letos nove mase, katerih je bilo sicer malo doma, vrsile le nemoteno. V Logatecu je bila silna množica pri novi maši, ki jo je imel Reški Ivan (Ivan Mrak), kateremu so komunisti ubili dva brata leta 1945. Tudi v črnem vchu je bila velika novomašna slavnost. Oblast vidi, da će ljudem vero začrnuje, je učinek ravno nasproten, ker ljudje sele začno prav vero ceniti, kadar je zatirana.

Med ljudimi kroži sledič dovtip iz Hrvaškega: **TITO IN STEPINAC PRED NEBEŠKIMI VRATI.** — Nekdo trka na nebeški vrata. Peter pokuka ven in vide dva, ki stojita zunaj. "Kdo sta?", sprašuje nebeški vratar. Eden pravi: "Jaz sem nadškof Stepinac", drugi: "Jaz sem Tito". Oba pa bitita praviti: "Umrla sva in bi rada v nebesa". Peter se hitro odloči in spusti Tita v nebesa. Stepinac se čudi in spet trka na vrata. Peter pride nazaj. Nadškof mu pravi: "Peter, ti si se zmotil. Ali veš, koga si spustil v nebesa?" Peter pa odgovori: "Nič se nisem zmotil. Vem, da je on Tito, ti pa nadškof. Toda veš zakaj sem njemu dal prednost? Ko si bil ti nadškof, so bile hrvaške cerkve prazne. Sedaj, ko vlada Tito, so začeli Hrvatje moliti in hoditi v cerkev. Kdo ima torej več zaslug za nebesa, ti ali Tito?

Mons. UKMAR 70-LETNIK. 10. junija je ta vzorni duhovnik in zavedni Slevenc praznoval 70-letnico. Kljub težkim dogodkom zadnjega leta si je spet opomogel in pridno dela še kot pridigar in tudi kot dopisnik "Tedna", ki izhaja v Trstu.

PODGORA. 29. junija je bila nova maša, katero je imel pri nas č. g. ANTON PRINČIČ iz KOZANE. Radi razmer, ki vladajo v naši deželi, ni, mogel domov in tudi njegovi starši niso mogli priti na sinovo novo mašo. Zato smo mu pa Podgorci poskrbeli za slovesen dan. Pevski zbor se je zelo obnesel. Na orgle pa je igral č. g. Mirko Rener, goriški stolni organist.

V KOZICI PRI SV. LENARTU v Slov. Benečiji je bila nova maša 27. junija. Daroval jo je Emil čuk iz Dolnjega. Novomašnik je redovnik kongregacije Marije Tolažnice in je določen za misijon v Kenijo v Afriki.

Križ na Vipavskem, 29. maja je zatisknil za vedno oči 78 letni krščanski

oce ♦ FRANC LIČEN po kratki bolezni. Bil je mož molitve in dela. Veliko zaslug ima za gradnjo nove cerkve. Enega sina ima dunovnika. Imel je veličasten pogreb.

Z ONSTRAN MEJE, KOBARID. Piše fant: ašnes sem bil priča žalostnemu prizoru. Zjokal sem se. Bil sem na okrajnem sodišču pri razpravi proti župniku iz Drežnice (č. g. Češornja). Tisti, ki ga poznajo, pravijo, da je bil kot Don Bosco. Nikomur ni storil hudega, vsakomur dobro, pa so ga obsodili na 11 let ječe . . . Pozneje sem videl, kako, so peljali tistega duhovnika in je blagoslavljal z nasmehom na ustnicah mnoge svoje vernike, ki so prišli iz Drežnice, da bi svojega dušnega pastirja branili pred lažno obtožbo.

Na glas sem se zjokal, ko sem videl ta prizor. Bog nas varuj, kaj bo prišlo čez nas. Molit eza nas vi, tamen v tujini, ki še kaj vere imate, da bi bili mi in vi vredni, da bi vsaj ob naši smrtni postelji stal duhovnik. Verjemite, da pri nas je verska svoboda res samo še na papirju.

MARIBOR. ♦ DR. JANEZ KOCIPER, duhovnik mariborske škofije je 13. junija zapustil solzno dolino. Bil je dolgo profesor verouka v Mariboru.

DOMŽALE-CELOVEC. Rojen v Domžalah je bil č. g. ♦ IVAN KRUŠIČ, ki je večinoma služboval v raznih krajih mariborske škofije in je umrl v koroškem begunstvu.

NOVO MESTO. Star 82 let je zapustil ta svet ♦ URBAN HORVAT, novomeški trgovec, lastnik Krajeve tiskarne, katera je prešla pozneje v last Jugoslovanske tiskarne, sedaj je pa seveda tudi to država zaplenila.

JEŽICE. Umrl je ♦ TONE PERŠIN, nekoč znan kot lastnik gostilne "Pri Alešu". Bil je zelo delaven v katoliških organizacijah. Ravno na 46-ti rojstni dan je bil 25. maja položen k večnemu počitku. Umrl je na jetiki, katero si je nakopal v zaporu, kamor ga je rdeča oblast poslala tedaj, ko mu je zapolnila gostilno.

♦ ANDREJ VRAČKO, upokojeni ravnatelj drž. železnic je bil zakopan v Ljubljani 25. maja.

PREKMURJE, ZDRAVNIK DR. KLAR ki je poleg Klekla zastopal Slovence v parlamentu je sedaj na Jesenicah in seme v rojstni kraj največ za en dan.

DREŽNICA. župnik češornja je na stopil mučeniško pot zapora. Sedaj je prišel voditi duše č. g. Ljubo Marc iz Ajdovščine. 60 letnico mašništva je praznoval č. JOSIP KALIN doma iz Ajdovščine.

V begunstvu na Koroškem je zapustil solzno dolino

♦ Stanislav Golob

ki je z vso silo svoje mlade duše posvetil rešitvi delavskega vprašanja na podlagi krščanskih načel. Uj mu bilo dano, da bi prišel v Argentino.

Naj v miru počiva v tuji zemlji. Maša zanj bo na Avellanedi 19. sept.

SLOVENSKA KRAJINA. Na polletni obračunski seji je odbor zares zgrabil za zadevo zgradbe društvenega doma.

Ob pregledu računov zadnjih kolin, ki so splošno zadovoljstvo izredno lepo izpadle, sporoča odbor posebno zahvalo vsem, ki ste delali za koline, posebno pa g. Jožefu Žlebiču za izdatni dar, ker je preskrbel in daroval repo, ki je ni lahko dobiti.

SLOVENSKO-KASTELJANSKI SLOVAR bo postal dejstvo. Da bo delo čim bolj popolno, prosimo vse rojake, da sodelujete. Posebno potrebujemo sodelovanje glede strokovnih besed. Ureditev slovarja je prevzelo uredništvo D. Ž., Spisal ga je Ivan Pokolj. Kdor ima kak koristen nasvet naj ga pošlje na: D. Ž., Pasco 431, Buenos Aires.

PASTIRSKO PISMO POLJSKIH ŠKOFOV povdarja veliko važnost katoliške verske vzgoje. Razvija enake misli kot pastirsko pismo ljubljanskega škofa. Uradni tisk je potiske škofe ostrom napadel radi tistega pisma. Komunistična stranka si namreč pridružuje vse pravice za vzgojo in razglasila za sovražnika naroda vsakega, kdor reče besedo proti brezbožni in nemoralni vzgoji na podlagi marksimizma, ki je materialističen in taki Boga in dušo.

BREGINJ. župnega upravitelja č. g. Končana je aretirala jugoslovanska stranka, ko je hotel iti po opravilih v nadškofovsko dolino. Odpeljali so ga neznankam in je bil ves okraj brez duhovnika nekaj tednov.

GORICA. 30. julija je bilo 50 let ko so bili posvečeni za mašnike ČRNIGOJ HENRIK, župnik v LOKAVCU, FRANKE FRANC, na OSEKU, KNAVS VA-

LENTIN, v KOSTANJEVICI na Krasu in KOŠIR IVAN v VEDRIJANU. Vsi še vrše dušnopastirko službo dasi so razen zadnjega že upokojeni.

GRADEŽ. Zlatomašni jubilej je obhaljal tudi njihov sošolec SEBASTJAN TOGNON, zupnik in dekan. Tudi stolni dekan in Gorici mons. TARLAO obhaja letos zlato mašo.

TUDI PRAVOSLAVNA SRBSKA CERKEV se bori proti Titovi diktatori. Sicer v tem malo zvemo, ker vsa poročila prikrojijo tako kot je komunistom prav, toda iz procesa ki se je vrnil 26. februarja proti srbskemu škofu VARNAVU VOJISLAVU NESTIČU je jasno razvidno, da je pravo pravoslavje v prav takem boju s komunizmom kot kat. Cerkev. Po prečitanju obtoznice je škof izjavil: Vaše obtožbe so lažnje od začetka do konca in jaz se jih ne bojem. Lahko me ubijete, toda to ni važno.

tajev Matija. "Zdaj je že, kar je, pa je!" "Kaj bi se huđoval, celo veselim se!" je radostno vzkliknil trgovec in stisnil svaku roko. "Zahvaljujem te kar najlepše, ljubi Matija! Prav dobro si opravil to kočljivo stvar in mi prihranil marsikateri neprijetni korak. Kako najti povrniti to? Reci mi, česa si želiš?"

"I, veš kaj, Tone?" se je oglasil Matija po dolgem in mučnem premisljevanju. "Lej, tebi je treba obrniti samo tako kljuko, pa imaš luč! Ni treba ne petroleja, ne olja, ne sveče. Pri nas moramo dolgo kressati ogenj, pa tudi zvelenke so nerodne in ugašajo rade. Prosim te, če si že tako dober, pa mi daj jutri zjutraj eno teh kljuk z zidu, da jo vzamem s sabo domov!"

"Kljuka sama ti ne bi pomagala prav nič", se mu je nasmajal svak. "Pač pa ti dam škatlico, ki jo bo treba samo pritisniti na gumb, pa bo svetila. Ali si ne želiš nič drugega?"

"Drugo sem si kupil že vse sam", se je moško odrezal Matija. "Stoj — tisto trobento, ki sama poje, tisto bi že tudi vzel, pa mi je ne daš, kaj?"

"Z veseljem, dragi Matija! Toda mislil sem, da si izbereš kaj boljšega! Lej, zapazil sem, da se ti tvoja ura ustavlja rada. Stara je že, naj v miru počiva! Kupil sem ti novo. Prosim te, vzemi si jo za spomin svojega ljubljanskega svaka!"

Podal mu je močno srebrno uro s primerno debelo verižico.

"O presneto!" je vzkliknil preprijetno iznenadeni Matija. "Zdaj bom imel pa kar dve! Ali bodo gledali Zaplanci, kadar pridev z obema na sejem! Hvala lepa, ljubi Tone! Tudi ti si opravil svojo stvar prav dobro; bolje si uganil, kaj je zame, kakor jaz sam!"

Pri večerji ni bilo ne gospode Beti, ne gospodične Eleonore; tem bolje sta gosta zabavala svak in nečak. Gospod Krajan mu je pokazal natanko, kako mora ravnati z električno žepno svetil-

Srbski narod bo in je zoper vas in z njim ves civilizirani svet. Vi ste vojno ze zgubili . . .

V veliki zadregi so bili sodniki, ki niso bili pripravljeni na tako obrambo in poleg tega pa se malo šolani. Zato so prekinili proces, ga ponovno ovjarili in ijudi izganjali, toda vse zastonj. Vprasali so ga tudi, če je res govoril, da vladala pod Titom zlocin in nezakonitost in da se mora ta tiranija odpraviti.

"Se več kot to", je skof odgovoril. To sem govoril, kar govoril ves narod, kar čuti in želi vse ljudstvo.

Vprasali so ga, če je res trdil, da je Jugoslavija zgubila Trst radi zasuznjenja Moskvi.

Spet je odgovoril: Da, približno tako. Toda ne samo jaz. Tako trdijo vsi. Trst smo izgubili po vaši modrosti in krivdi.

Spet so ga napadli, da je trdil v nekem poročilu, da je bilo radi srpa in kladiva en miljon tristotisoč srbskih življenj vničenih.

"Da, z lastno roko sem napisal to. In če število ni točno, je krivo to, ker ste jih od tedaj še na novo poklali in je zato število še večje."

Proces so 1. maja zaključili in Nastiča obsodili na 11 let prisilnega dela in ga takoj odpeljali v Zenico.

ko, z uro brez ključka in s trobento, ki poje sama. Matajev Matija je bil ves srečen in prav otroško vesel, kakor obdarovan birmanec.

12. DOMA.

Andraž Hudopisk je sedel na klopi pod senčnatim orehom pred Matajevo bajto in pušil čedro. Po dolinici je valovalo žito in visoka, še nepokošena trava; na bližnjih holmih so počivali črnozeleni gozdzi, v ostenu pa so modreli hribi in se rahlo meglike gore v vedno nežnejših barvah. Berač je gledal zdaj za redkimi popoldanskimi oblaki, ki so počasi luli nad Kačjo skalo, zdaj doli na Kobacajkin vrt, koder je snemala vdova posušeno perilo z razpetega konopeca.

Nenadoma je pribrenčal lep, izredno velik rogač iz bližnjega hrastja in cepnil kraj Andraževe noge na tla. Mož ga je pobral in previdno zavil v svoj robec, da bi nesel živalco zaplanskemu sodniku, ki je rad nabiral mrgolince in golazen.

Ko je shranil hrošča, je pa zagledal v zeleni goščavi sosednega holma dva klobuka in pod njima debelo, rusō glavo Matajevega Matije. Takoj mu je hitel naproti in ga prestregel na gozdni stezi onkraj potoka.

"Bog daj, Matija!" ga je pozdravljal radovedno. "Kaj pa nosiš v košari?"

"Nekaj tudi zate", je odgovoril Matajev Matija, spustil dežnik in palico na tla in mu dal novo pipo, ki jo je riplikelel izpod višnjekastege, rumenopikastege robece iz košare. "Ali ni lepa?"

"Prav lepa!" je viknil prosjak veselo. "Bog ti povrni stokrat! Oj, Matijče, kako rad te imam zdaj! Oh, pa kar dve verižici imaš in urici menda tudi! Jej, jej!"

"Kaj pa Dimka, ljubi moj špehomalh?"

Matajev Matija

"I, pa pojdem, no!" je godrnjal in debelo potegnil sapo. "Pa saj bi šel tako tudi, naveličal sem se Ljubljane. Ali je kočljiva in zaderčna ta špela! Toliko, da ni skočila iz kože, ta skisana špeluzasta! Zdaj ropota spet nad kuharico! — — Kdo bi si bil pa mislil, da se iz mojega dobrega dela skuga taka žalost? Zavoljo par odkritosrčnih besedi moram požirati take očitke! Ta je pa že prehuda! Zakaj pa snubec ni bil previden? Zakaj ni molčal? In s hribovcem me je nagnala, ihta ihtava, meni, ki se prav nič ne pulim za gospogovo čast! Vsako leto bi bil prišel sem malo vasovat in še na svojo svatbo bi jo povabil, tako pa nič! Komaj čakam, da pojdem Nikomur se ne maram vsljevati in nikjer ne visim rad za brado. Če bi še kaj dlje ostal tukaj, bi se preveč nalezel gospoških šeg in navad, doma bi me pa grdo gledali, vsega izprijenega! Hvala Bogu, da bom jutri spet na Telebanovem, koder se mi nabiči za vsako besedico!"

Vzel je svoj novi klobuk in jo mahnil po mestu. Dolgo je hodil tod in tamkaj ter si ogledoval prodajalniške izložbe. Napisled je našel, česar je iskal. Kupil je lepo pipi z naslikano jelenjo glavo in rdečima čopkoma, potem pa sladkih odpustkov in prezalo svilnato ruto, ki je bila tako lepo pisana kakor sama mavrica.

Ko se je vračal v mraku, je moral mnogokrat povprašati, da je našel zopet v Krajanovo stanovanje. Tihi je sedel v svoji sobici na stol in misli so mu poletele domov.

Kar je slišal na hodniku nagle korce, vstopil je gospod Krajan, mu položil roko na ramo in dejal:

"Zvedel sem, kaj si naredil! Ribitschev ne bo nikoli več k nam".

"E, ne huduj se še ti!" je prosil Ma-

JANKO ARNŠEK
krojaki mojster

ARROYO TORO, TIGRE, Bs. Aires

izdeluje moške in ženske obleke po evropskih in izdeluje moške in ženske obleke po evropskih in ameriških modelih. Na pismeno zahtevo pride na dom, ali na letališče; vsako nedeljo je pa po maši na Víctor Martínez 50.

DVAKRAT DA, KDOR HITRO DA

Pakete za Slovenijo, Gorico, Trst, Avstrijo in ostalo Evropo naročite pri

ARTURO BRULLER, 25 de Mayo 305

6. nadstropje Of. 655 — T. A. 32-0737

Zahtevajte sezname paketov in cen
Kava, sladkor, riž, čokolada, obleka in druge potrebščine

iz Švice in Danske naslovniku

ESNEA

PERIODICO SEMANAL

aparece los días 3 - 10 - 17 y 24 de cada mes.

Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera y a la Granja.

Consultorio Técnico, Industrial y Veterinario - Análisis, etc.

GRATIS PARA LOS SUSCRIPTORES

PRECIO DE LA SUSCRIPCION \$ 10.— ANUALES
Redacción y Administración:

MORENO 2718 — T. A. 45-3503 — Buenos Aires

RECREO "EUROPA" RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni.

Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

T. A. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

NAČRTE ZA STAVBO IN FIRMO
VITO GABRIJE ČIČ
TEHNIČNI KONSTRUKTOR
— OBRAS y CLOACAS —

Balgoria 4825

T. A. 50 - 3985

Stavbe - načrti - proračuni - firma

France Klajnsek

je preselil p/sarno in sedaj uraduje
v ponedeljek, sredo in petek
od 16 do 19 ure v

*

Asunción 4602 — T. A. 50-0724

"LA VIDA ESPIRITUAL"

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

CORREO
ARGENTINO
Suc. 13 (B)

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1926

T. A. 47, Cuyo 6894

AMARO MONTE CUDINE AZAFRAN MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.
Capital 1,000,000 \$.
BELGRANO 2280

V SOBOTO CELI DAN

je odprt samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 806

DR. NICOLAS I. ETEROVIĆ HURE

A d v o k a t

Posredujem v vseh pravnih zadevah kot: zapuščine,
odpusti, zavarovanje, nezgode itd.

Uruguay 344/4 H - Capital Calle 13 N° 8 3 - La Plata

T. A. 28 - 2258

Tel. Paz 2664

VSA STAVBENA DELA

Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje

L U I S D A N E U
PERU 832 T. A. 34 - 3405

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI

Kadar imate opravka v Buenos
Airesu, se ustavite v

H O T E L U

"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro
postreženi.

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIC

Talleres Gráficos "Córdoba"

Gutenberg 3360 - 3-IX-1948